

LIETUVIŲ LITERATORŲ
CENTRALINIS ARCHYVAS
Brooklyn, N. Y., U. S. A.

"KOVA"
229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.
Savaitinis laikraštis. Leidžiamas Liet. Soc. S. Am.
(Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
Prenumerata: Metams į visas dalis svieto \$2.00
Pusei metų \$1.00
Redaktorius K. Vildikas
Administratorius V. Yakštis.

The Lithuanian Weekly
"KOVA"
Published every Friday by
The Lithuanian Socialist Federation of America
Yearly subscription: In all parts of the world \$2.
Advertising rates on application.
K. Vildikas Editor. V. Yakštis, Manager
All communications should be addressed to:
"KOVA"
229 N. 6th Street, Philadelphia, Pa.

VISŲ SALIŲ DARBININKAI, VIENYKITES!
Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje. JUS NIEKO NEPRALAIMĖSIT, TIK RĖTĖJUS!
No. 43 PHILADELPHIA, Pa. 22 d. Spalių (October) 1915 m. Metas XI
Second Class Matter May 17, 1905, at the Post Office at Philadelphia, Pa. TELEFONAS KEYSTONE, MAIN 29-58.

RUSŲ MINISTERIS PARDAVĖ RUSUS

Ar Neprisidėsime Priešvento Darbo?

Rytuose lankosi senelis Debs, skelbdamas socializmo pasiuotinystę dešėtkams tukstančių žmonių; garsina socialės revoliucijos žodį. Savo jautriomis, revoliucijos dvasia pažiebtomis, prakalbomis kelia minias iš nesusipratimo, tamsybės ir dvasiško ir medžiagiško skurdo ir purvo. Nurodo darbo žmogui, jog jam nereikia būti keno kito vergu, jog gamta jį skyrė būti savo paties, savo likimo viešpačiu; tik išnaudotojai jį pavergė, sutamsino ir pripratino prie pažeminančios vergijos. Debs skelbia darbo žmonėms, jog politiškoji galė yra jų rankose, bet jie paveda tą galę savo engėjams, o patįs dirba, kaip jungo gyvuliais, be pasilsio, be šviesos, be geros dienos.

Žadina tuos bėdinus vargšus, kad jie miego; rodo, jog ateinamais rinkimais jie gali pasiimti šalį savo valdžiai ir patįs rupintis savo likimu ir susitverti sau laimės gadyne, tik valdžios rinkimuose lai balsuoja už savo, darbininkų, kliašos kandidatus, kurie gins darbininkų reikalus, o niekeno kito.

Ne vienas Debs; daugelis atsidavusių idėjai Socialist Party'jos darbininkų skina skynimus, lygina kelią naujam ir tikram žmonių išganytojui — socializmui. Tarpe tokių darbininkų matome užsitarnavusįjį Emilių Seidelį ir gerbiamąjį Amerikos Socialistų sentėvį Lucien Saint, 87 metų senelį. O ir jaunesnieji ir mažiausios žinomieji stropiai sėja socializmo sėklą.

O kur musų, lietuvių socialistų, darbas? Kur darbo pasekmės? Kiek mes nuveikiame, kiek pasiaukaujame? Net medžiagiškai neparemiame tos didelės kovos, kuri turėtų uždeklinti 1916 metų rinkimų nusišėkimą, — jeigu mes, visi socialistai, atsidėję darbuotumės.

Socialistų partijai reikalingi pinigai vesti priešrinkiminei kovai. Mes jų neaukaujame. Iš visų žinomų aukotojų buvo tik viena Naujosios Anglijos LSS, kuopa, kuri parėmė aukomis tą didelį reikalą.

Argi mes atsisakysime nuo savo pareigų?

Už \$57,000,000 RUSIJAI GINKLŲ.

New York. — Rusija užsisakė Amerikoj dar už \$57,000,000 kanoulių šovinių, mašinių kanoulių, šautuvų ir audinių kareivių šineliams.

SUPRAGISTĖS PRALAIMĖJO NEW JERSEY.

Moteris pralaimėjo N. J. valstijos konstitucijinį pataisymą. Duodantį moterims balsavimo teises. Už pataisymą balsavo 50,676, prieš 80,347.

Kas Dedasi Lietuvoj?

RYGOS APLEIDIMAS.

Cenzūros labai subraukytame straipsnyje apie Rygos krašto padėjimą "Rieč" rašo, jog visu Dauguvos frontu nuo Dvinsko iki Rygos smarkiai šaudoma. Šito krašto gyventojai pavartyti. Jiems įsakyta pirm išsikraustant sunaikinti visą daigą tarp Dauguvos bei upės Aa. Latvių laikraščiai ragina sodiečius, nebėgti nuo vokiečių, bet namie likties, nes Rusijos giltmose jie nerasia nieko gero. Paskelbimai Rygos gatvėse sako, jog bus baudžiamas kalėjimu arba išsiųstas Sibiran, kas maisto dalykų užpirks, idant toliau juos pardavinėjus.

"Novoje Vremia" (nuo 2. 9.) rašo: Didžiausioji dalis rusų, lietuvių ir latvių gyventojų aplieido miestą. Liko maždaug tik vokiečiai bei baltai. Gyventojų skaitlius sumažėjo ant pusės, bet bus dar mieste apie 250,000.

TILŽĖS BURMISTRAS PASIŪSTAS VILNIUN.

Sutvarkymui Vilniaus miesto valdymo pasiūstas Tilžės vyriausiasis burmistras ponas Pohl, kuris šiandien, rugsėjo 20 d., lydimas rašyklos direktorio Horn, jau pavaziavo naujon savo vieton. Ponas Pohl plačiau netikėtai Tilžėje žinomas, kaip komunių valdyme prityręs žmogus. Jo sumanumai bei drąsai be kita-ko uždeklavotina, kad Tilžės miestas, pernai rusams viešpataujant šiame krašte, išvengė didelių nelaimių.

KAUNO TVIRTOVĖS GUBERNATORIUS.

Kauno tvirtovės gubernatorium paskirtas generalleutnantas Adalbertas Wegener.

RIETAVOS APSKRIČIO VIRŠININKAS.

Reichstago atstovas majoras Frommer, buvęs iki šiol adjutantų Kuršo valdymo Liepojuje, paskirtas dabar į civilinį Lietuvos valdymą Rietavos apskričio viršininku.

APIE POLICIJĄ.

Policijos reikalus užimtuosiuose Lietuvoj kraštuose atlieka vokiečių civilinis valdymas savo žandarais bei žandarų pagalbinkais. Pirmieji dvi žalių uniformą su mėlyna apikabe bei mėlynais rankovėlių apstatais, pastarieji rėdyti pilkai ir turi apilkin rankovę juosta su užrašu: "Gendarmerie Litauen" (Lietuvos žandarija). Žandarų paliepinus reikia pildyti.

LIETUVOS APRUPINIMAS GYDYMU BEI VAISTAIS.

Labai nemalonūs dalykai, kad Lietuvoje yra mažai gydytojų, o ir aptiekoms trūksta daug vaistų. Vokiečiai kiek galint pasistengia šitą spragą užkišti. Susigius galima kreiptis į j

VOKIEČIŲ KAREIVIŲ GYDYTOJUS.

Kur juos surasti, galima sužinoti apskričio viršininko rašykloje (kanceliarijoje). Aptiekos vokiečių yra kiek galint aprupinamos vaistais. Taip pavyzdžiui Varnių aptieka reikalingiausiais vaistais jau aprupinta, iš ko vietiniai gyventojai labai pasidžiaugia. Tikima, jog neužilgo vaistų stoka gal visur bus šiek-tiek pašalinta.

JAVŲ VALYMAS.

Paakiname Didž. Lietuvos gyventojus, jog jų pačių naudai dabar javų valymą užbaigus, pasirūpinti ir linų bei kanapių laukus laiku nuvalyti. Su linais bei kanapėmis reikia gerai bei tinkamai apsieiti. Vokiečiai malai nupirks tuos linus ir tt. ir, kaip skelbiama, mokės gyvais pinigais.

Dabartis.

GYVENIMAS BRANGSTA.

Gyvenimas brangsta ypač delto, kad perkupčiai jau už miesto sutinka įvažiuojančius nuo žemių su produktais ukinkus, superka nuo jų valgo muosius daiktus, o paskui trikgubai už juos lupa iš miestiečių. Su tuo tikslu perkupčiai net po sodžius važinėja.

Už degtukus kai-kurios krautuvės ima po 40 kap. už paką, nors sulig takos turėtų imti 20 kap. Skrynuteis perkant ima net po 4-5 kap. už vieną.

Duonos stoka šiomis dienomis aiškinamama tuo, kad daug kas skubinasi prisipirkti rupiosios duonos po daugiau. Reikia tikėtis, kad duonos stoka greitai bus pašalinta, nes ukinkinai skubinasi parduoti šių metų javus.

Cukrų rygiečiai ima sau pasiūžinti iš kitur per pažįstamus, ypatingai iš Jurjevo.

Rygoje buvo 184 fabrikai, kuriuose darbuotojai 74000 darbininkų. Dabar, pilnai išsikraustę 50 fabrikų ir antra tiek dar tebesikrausto. Vienu darbininkų išvažiuo svetur darbo jiškotų 50 tukstančių, su ju šeimynomis bus mažiausia 150,000.

Rygos tramvajai gabenami į Petrogradą. Nuo 29 rugp. nuostoj vaikščioję tramvajus N 9 į Karaliaus mišką nu Gazo fabriko ir N 7 į Byenhofo nu Armistedo vaikų ligonbučio.

Latvių Vis. Pašalpos Draugija "Dzimtine" Rygoje prašo namų savininkų užleisti dykai arba pažeminta kaina pabėgėliams butus, kurių dabar taip daug tuščių, išsikėlus fabrikams, su darbininkais, o pabėgėliams atėjo šlapios ir šaltos dienos, nešančios ligas. Kas sutiktų su tuo prašymu, temalonėja savo adresus paduoti tos Draugijos Rygos biurui, Krepostnaja, 30. R. Garsas.

RUSŲ PASISEKIMAI

Rygos apygardoj, ant upės Aa, į žiemius nuo Mintajos, rusai sumušė vokiečių kariuomenės skyrių ir pervarė atgal per upę Aa. Nuo Dvinsko rusai irgi vokiečius pasekmingai atmuša.

Rusai išvijo vokiečius iš Nourvianų kaimo, tvirtų pozicijų ant ežero Dresviato kranto. Ant Nemuno kranto rusai atmušė nuo vokiečių kaimą Deliači; ant upės Styr vokiečiai liko išvyti iš kaimo Soviechiči. Čia paimta 500 vokiečių belaisvėn. Ties Podcherevičių geležinkelio stotim rusai suėmė 30 vokiečių oficerių ir 1000 kareivių. Ties Cartorysku rusai užėmė geležinkelio tiltą.

RUSAI SUNAIKINO TURKŲ LAIVYNĄ.

Vienas Danijos keliauninkas, sugrįžęs iš Turkijos, sako, kad turkai raturį jau jokio karės laivyno. Rusai taip suėdė ir sudarkė du didžiausius Turkijos kariškų laivus "Goebeną" ir "Breslau", kad jie daugiau jau nebetinka. Kitus geresnius turkų laivus rusai minomis nuškandino bei užgriebė.

KARĖS STOVIS MASKVOJ.

Maskvoj apšaukta karės stovis. Rusų valdžia mano, kad tai vokiečių ir austrų šalininkai kursto riaušes Rusijoj. Laikę pastarųjų riaušių Maskvoj padaryta \$19,000,000 nuostolių.

GRUMOJA UŽMUŠT BULGARŲ KARALIŲ.

Bulgarijos karalius gauna daug laišku, grasinančių jį užmušti už pradėjimą karės prieš talkininkus.

Serbų moteris su ginklais rankose stoja prieš įsiveržusius jų šalin vokiečius.

VRANJE BULGARŲ RANKOSE.

Bulgarijos užėmė serbų miestą Vranje ant upės Morava kranto. Tuomi liko perkirsta svarbiausia serbų geležinkelio linija.

ITALIJA APSAUKĖ KARE BULGARIJAI.

Italija formaliai paskelbė karę Bulgarijai. Italija siunčia Bulgarijon savo kariuomenę ir laivyną.

FRANCUZAI ATMUSĖ VOKIEČIUS.

Paryzius. — Thur klonyje. Artois apygardoj ir ties Lens anglo-francuzai bloškia vokiečius atgal.

VOKIEČIŲ IMTINIAI.

Nuo Kuršo karės lauko atvedė Rygon vokiečių imtinių partiją, susidedančią beveik vien tik iš jaunų vaikinių.

Rusu Ministeris Eme Alga iš Vokiečiu

Vienas augščiausių rusų valdininkų, Londonan atvažiavęs, pasakojo, kad buvusis rusų karės ministeris Suchomlinovas buvo parsidavęs vokiečių valdžiai. Jis pyko, kad caras nepaskyrė jį viršiausiuoju karės vadu.

Caro paliepinu, teismas tyrinėja Suchomlinovo dalyką. Tam tyčia paskirtoji komisija radusi dokumentų, kurie daro, jog Suchomlinovas ėmęs algą nuo vokiečių. Tuomi aiškinama ir daugelis rusų nepasisekimų.

BULGARAI NUMUŠA SERBUS.

Bulgarijos turėjo pasisekimą mušiuose su serbais Zlotokopko klonij netoli upės Morava.

BULGARŲ GELEŽINKELIS PAVOJŪJ.

Talkininkai, užėmę Strumnicą, pastatė didelin pavojun bulgarų geležinkelį, einantį iš Sofijos per Adrianopolį Konstantinopolin.

VOKIEČIAI GILYN SERBIJON.

Austro-vokiečiai eina vis gilyn ir gilyn Serbijon. Bulgarijos sumušė serbus Gudovo ir Valandovo apigardose. Bulgarijos atėmė iš serbų vieną perėjimą per kalnus Galovicų.

VOKIEČIŲ UŽPUOLIMAI ANT RYGOS.

Savo užpuolimuose ant Rygos iš pietų pusės vokiečiai turėjo šioki-tokį pasisekimą. Atmušė rusų užpuolimus į vakarus nuo Jakobštado. Į vakarus nuo Ilukščių paėmė apie dvi myli rusų apkasų. Rusų užpuolimai Smorgoniaus apielinkėse taipgi buvė atmušti.

KAIP VOKIEČIAI ŠAUDE VIENĄ GAILESTINGĄ SESERĮ.

Brusselyj vokiečių oficerias nušovė anglų gailęstingą seserį, kuri gelbėjo anglams pabėgti Anglijon. Kada ją išvedė sušaudymui, jinai apalpo ir pargriuvo. Šešioms vokiečiams kareiviams buvo liepta į ją šauti. Jie nešovė į gulincią moterį. Tada oficerias išsitraukė revolverį ir nušovė.

FRANCUZAI ATSIGRIEBIA.

Francuzai atsigriebia Vogežų kalnuose pozicijas, kurias buvo iš jų atėmę vokiečiai. Champagne'j vokiečiai šaudo tokiais šūviniais, kurie paleidžia gazus, nuo kurių francuzų kareiviai praranda regėjimą tulam laikui.

280,000 VOKIEČIŲ SERBIJON.

Išviso vokiečių ir austrų Serbijon įsiveržė 280,000 kareivių.

RUMANIJA NEPRALAIŽIA RUSŲ.

Rusija užklausė, ar Rumanija nedaleistų rusams pereiti per rumunų šalį, kad galėjus užpulti ant bulgarų. Rumanija atsakė, kad rusų bandymui gabenti savo kariuomenę per Rumaniją pastaroji priešinsis visomis savo kariškėmis pajegomis.

TALKININKAI GRĖSIA KONSTANTINOPOLIUI IŠ SAUSZEMIO.

Londonas. — Anglo-francuzai išsodina savo kariuomenę ties Enosu, Turkijoj, ir ima geležinkelį, einantį į didžiausią turkų uostą Dedeğacą. Jeigu čia anglo-francuzams pavyktų, jie arčiausiu keliu galėtų užpulti ant Konstantinopolio.

BULGARAI UŽGRIEBĖ SERBŲ GELEŽINKELI.

Bulgarijos, daėję iki Vranjei, užėmė dalį geležinkelio linijos, vienijančios Nišą su Salonikais.

SERBAI SUTURĖJO VOKIEČIUS.

Serbai sulaukė vokiečių žengimą pirmyn į pietus nuo Belgrado prie Jezava klonio.

RUSAI UŽPUOLA VOKIEČIUS VISA LINIJA.

Rusai atakuoja vokiečius visu frantu nuo Dvinsko iki Rumanijai. Vokiečiai visur tikta ginas, gal tik išimant tai, kad nesiliauja bombardavę Dvinsko tvirtovę.

Galicijoj rusai atmušė austro-vokiečius nuo upės Stripa ir į vakarus nuo Tarnopolio.

UŽĖMĖ DIDELĖ BULGARŲ TVIRTOVĖ.

Londonas. — Anglai ir francuzai atėmė iš bulgarų tvirtovę Strumnicą. Vis daugiau ir daugiau ateina francuzų ir anglų iš Solonikų, Graikijoj.

Serbai tebesitraukia prieš vokiečius, nors smarkiai mušasi ir daro didelius nuostolius vokiečiams.

TARPTAUTINĖ SOCIALISTŲ KONFERENCIJA.

Zimmerwalde, Šveicarijoj, atlaikyta pirma pilnoj to žodžio prasmėj tarptautinė socialistų konferencija nuo karės pradžios. Joj dalyvavo socialistų atstovai iš Vokietijos, Rusijos, Hollandijos, Italijos, Francijos ir Šveicarijos. Savo paskelbtame atsiskaukime į Europos socialistų konferencija nurodo į kapitalistų godumą, kaip į tikrąją šios karės priežastį. Karės pasekmės bus mažųjų tautų suardymas, kultūros nupuolimas ir politiška reakcija. Tarp kitų karės negerumų svarbią vietą užima tai, kad darbininkai yra verčiami užmiršti savo kliašos reikalus ir kovoti "už tėvynę".

“Amerikos Lygybė”.

Suvienytų Valstijų demokratija yra garsi visam pasaulyje. Mokytojai ir mokytojos įkalba dar jaunučiams kudiakams, buk po “žvaigždėtu paparčiu” visi esą lygūs, visi turį vienodą progą likti “milionieriais” arba net “Suvienytų Valstijų prezidentu”. Gražios, “patiešiančios” pasakaitės pačios per save neišrodo taip pavojingos kudiakams, vienok toks užsitikinimas apie nebutas “progas” užmuša juose išmažens geismą ištikrųjų pažint tą pasaulio dalį, kurioje jie randasi, ir mėgint pagerinti ją. Ir štai tokios utopijos apie lygybę ir progą pasiekti augščiausio laipsnio žmogiškame pasisekime taip sudemoralizuoja amerikiečių darbininkų dvasią, jog kiekvienas atjautimas reikalau bendrai dirbti pagerinimui darbininkų “kliasos” buvio yra užmušama tuščiu pasitikėjimu į atsiemiamą augštybių per ypatingas, pasitaikius “progas” arba “laimeis”, vieton susidėjus skaitliu panašiam padėjime esančių skurdžių ir kruvojų veikus ką nors pagerinimui savo “šandieną” ir rytojau. Ir taip didžios minios Amerikos darbininkų ir darbininkų, turinčių neblogiausią pradinę apšvietą, sapnuoja ir skursta, skursta ir sapnuoja, nematydami to purvo, ašarų ir nedatekliaus, kurį jie ir jų šeimynos turi pergyventi, kol grabas pagaliau jų nepaliuosuoja iš tos žemiškos vergijos. Ateivis darbininkas, nors paeina iš nesulyginamai blogesnių aplinkybių namie (“krajų”) ir todėl, rodos, turėtų labiau but užganėdintas tuom “žymiai pagerintu” savo padėjimu Amerikoje, ir nežiurint to, jog (išskiriant teutonius ir anglosaksus) yra daug mažiau apšviętes (gal apie 30—40 jų procentų nemoka nei skaityti nei rašyti) už vietos (čiongymį) darbininką, — vienok savo kliasos reikalus greičiau perpranta ir greičiau prisideda prie abelno darbo, suprantant, jog žiaurioj kovoj už buvį jis, kaip individualas, turi progą gal but viens iš šimto tukstančių nors kiek praturtēt, jau nekalbant apie likimą “milionierium”. Ir tai žmogus turi but nepaprastai gabus ir eit per sprandus savo draugu, kol gali pasiekti nors apribotą savo svajonių prieplauką. Mes patėmijam, jog ateivių skaitlius, proporcionaliai imant, yra net kelis sykius didesnis, kaip vietinių darbininkų, kiekvienoj darbininkų unijoj arba ir socialistų eilėse. Kodėl tokiame letarę yra čiongymiai darbininkai? (Soc. Partijoj čia giumyji esama daugiau. Red.) Priežastis galim rasti nors ir kelias. Paimkim svarbiausias:

Pirmoji, be abejonės, yra fanatiškas patriotizmas apie “my country”, kurios tankių-tankiausiai darbininkas neturi nei krislelio daugiau, kaip kad nešiojasi už kulnų, po nagais ir ausyse. Tą įciepija, kaip augščiau minėjau, dar mokyklose bunant, išgiriant “progas” ir Amerikos neva-demokratizmą.

Antroji priežastis, pagal mano supratimą, yra bažnyčia, nežiurint kokios sekto žymę ji nenešiotų: katalikų, metodistų, episkopalų, presbyterionų ar kitų mažesnių. Mat iš priežasčių geriau žinomų tik kunigams ir tiems, kurie milijonus jiems suaukajau, sudarydami izdus (trusts) bažnyčių misijų ir dvi-

20 žmonių gauna daugiau kaip po \$10,000,000 j metus;
200 žmonių gauna nuo 1,000,000 iki 10,000,000 j metus;
500 žmonių gauna nuo 500,000 iki 1,000,000 j metus;
10,000 žmonių gauna nuo 50,000 iki 500,000 j metus;
21,000 žmonių gauna nuo 30,000 iki 50,000 j metus;
75,000 žmonių gauna nuo 20,000 iki 30,000 j metus;
200,000 žmonių gauna nuo 5,000 iki 10,000 j metus;
500,000 žmonių gauna nuo 1,000 iki 5,000 j metus;
18,341,380 žmonių gauna abelnai tik apie 480 j metus.

siškių šelpimui, beveik visos bažnyčios yra principaliai priešingos kiekvienam darbininkų judėjimui, kurs nėra po bažnyčios arba darbdavių globa, jau nekalbant apie socializmą. Nėsant amerikony bažnyčiose (neišskiriant nei katalikų), tokio nepadoraus plėšimo pinigų, negražių pasielgimų ir bjaurių “pamokslų” iš kunigų pusės, žmonės, taipgi ir darbininkai, nors ir butų religiškuose reikaluose nei šilti nei šalti, vienok neturi tokios į akis duriančios priežasties (kaip, pav., pas lenkus ir lietuvius) bažnyčios nepakęst, ir todėl bažnyčių įtekėminiose yra labai didelė.

Trečia priežastis, manding, yra politiškas “humbugas”. Kas metą įvairūs rinkimai išsiunčia į minias gaujas pigių oratorių, kurie stebėtinu būdu užinteresuoja jas su pagalba gėrimo ir rukymo, kas yra dalinama dovanai minioms neprotaujančių darbininkų. Paprastai tuose susirinkimuose esti išgiriama kandidatai, kurie pasamdė oratorių, o negražiai, ypatingai, išplustami jo priešininkai. Tušti, tie patys ir niekad neįgyvendinami prizadai yra daromi darbininkams, siulomos reformos etc., bet kaip greit valdininkai esti išrinkti, visi prizadai, visos “platformos” yra užmirštama, ir — darbininkai laukia kitų rinkimų, kitų “progų” dovanai išsigert ir užsiruokyt, neatmindami su lauzytų prizadų “pagerint” jų buvį.

Ketvirta, ir gal ne visumažiausia priežastis to kliasinių reikalų neatjautimo, be abejonės, bus girtuoklystė. Darbininkų distriktuose karčiamų yra po keturias ant kiekvino ghtvijų būgimo, nors pasiturinčių žmonių apgyventose miestų dalyse galima perait mylių-mylias, ne užtikinant jokios smuklės. Kodėl? Turtingesnieje paprastai nētik kad nemėgsta nesvarios, pažeminančios atmosferos, kuri su karčiamu yra sujungta, bet podraug paprastai turi saiką svaiginančių gėrimų vartojime, ir gėrimo negėdžia įvest į svarų naminių šeimynos gyvenimą. O darbininkai? Et, jie laikomi “augštesnių” akyse, kaip neišvengtinai reikalingi protaujantis gyvuliai, kurių supratimas, jog ir jie yra žmonėmis, yra nepageidaujamas netik tiems, kurie dangaus ir pragaro įstatymus, kaip sengraikių orakulai, aiškina, bet gal dar labiau pigiems vagiliams politikieriams, kurių politiški laimėjimai tankiausiai priklauso nuo balsų, kuriuos gali supirkt tamsiose miniose, ir darbdaviams, kurių pelno didumas priklauso nuo to, už kiek kuomažiausiai pasiganėdins persisamdyt “juodi” darbininkai. Tas viskas yra atsiokiama, ir įsigyvenusi draugijos surėdymas palaikomas su pagalba apsvaigintų darbininkų proto ir nuo jų neatskiriamo skurdo, vargo ir beviltigumo.

Bet gal ištikrųjų tas musy skelbiamas skurdas, skriaudimas darbininkų kliasos ir nelygybė yra tik socialistiškių agitatorių svajonė ir lošimas dailiais žodžiais, minijų sentimentu? Lai ant to atsakų skaitlinės, kurias statistikon surinko Suvienytų Valstijų izdo sekretorius-ministeris, kurios parodo Suvienytų Valstijų draugijos sluogsnius aiškiau, negu bent vienas iš socialistiškių agitatorių savo gražkalbystėje galėtų nupiešt.

Suvienytų Valstijų žmonės pasidalina pagal savo metines pajaukas šiaip:

Tai yra faktas. Galit pasižiūrēt į skaitlines ir atsakyt kiekvienas savo sąžinei, tai “lygybė”, demokratiškumas? Ar toks turty padalinimas, kaip augščiau mes matēm iš šaltų skaitlinių, yra tai “geriausia draugijinė tvarka”, kurios civiliztuotas žmogus negali pagerinti?

Kiekvienas socializmo priešas atsako, kad “taip viskas yra kuogeriausiai”. Bet mes pasitikim žmogui daugiau, mañiom, jog musy pramonijinį surėdymą — tvarką galima butų pagerint taip, kad ekonomiškam pasaulyj turty padalinimas butų teisingas.

Mes matom moteris, mergaites ir kudikius dirbant, o šimtus vyrų vaikščiojant be darbo, delto, kad pirmieji atlieka kapitalistui tą patį darbą, kaip ir vyrai, už mažesnj atlyginimą, — ir matydami tai, tvirtinam, jog tai yra neteisingai. Mes matom du-penktdaliu vyrų negalint apsisvest delto, kad neuždirtba užtektinai užlaikymui šeimynų, ir podraug žinom, jog 30,000 mergaičių kasmeteiną į paleistuvniamus, kur jos tampa “komunistiškomis” moterimis daugelio vyrų, kurie neišgali vieni sau kiekvienas moteries užlaikyti, — ir sakom, kad tas yra neteisinga. Mes matom vienus žmones uždirtant (pagal augščiau paduotą skaitlinę) j metus desėtkus ir šimtus tukstančių, o kitus gaunant aplamai tik apie \$500, ir tą matydami, sakom, jog tai yra neteisinga. O taip, mes žinom, jog nekurie žmonės yra protiškai “gabesni”, “apsukresni”, “išmintingesni” už kitus, bet mes, socialistai, nepripažtam tiems protiškiam milžinam tiesos skriaust draugžmonius, kurie yra protiškai už juos silpnesni, kaip kad ir šandien’ civiliztuotoji draugija nepripažsta fiziškiems milžinams skriaust už save fiziškai silpnesnius.

Taigi ta Amerikos skelbiamoji “lygybė” yra tiktai tuščias žodis. — Jokios lygybės čion nėra. Yra dvi svarbiausios kliasos: turtingųjų ir beturčių. Beturčiai-gi, norėdami gyvent ir gyvenimui nors kiek naudoties, tyri atgaut savo dalį, savo pasaulio dalį, kurią neteisingai nuo jų yra prisisavinę kiti.

Kaip tą atsiekt? Atsakymas: Socializmas. Svieskitės, organizuokitės ir susipažinkit su jo principais ir “planais”, kaip tą draugijos atgaivinimą manoma yra įgyvendint.

Tada pasakykit, ar sutinkat su juom, ar turit ką geresnio darbininkų kliasai už tą kelrodį. Melchisedekas.

Smarkų Užpuolimai Mus Dar Sutiks.

Daug kartų mes buvome užpulti, persekiojami, šmežiami ir diskredituojami priešingų musy idėjų gaivalų.

Praeitais parodo, jog pusė musy taip brangaus laiko yra išėikvota tik tam, kad apsigynus nuo įvairių užpuolimų ir apgynus savo organizacijos vardą bei atsilaikius savo pozicijoj.

Užpuolimai buvo daromi visada ir visokiais budais. Buvo rengiamos provokacijos, buvo užpuolama ant žymesnių ypatų, buvo ardomi musy susirinkimai, prakalbos, teatrai ir tt. Jeigu surinkus tuos visus persekiojimus, tai nerasiame tos savaitės per praėjusių 10 metų, kad nebutume turėję savo Sąjungoje kad ne čia, tai ten vienokį ar kitokį užpuolimą.

Ikišiol tie užpuolimai buvo taisomi iš pasaly, buvo gundomi, pavieniai žmonės ar pasamdomi, kad eitų ten ir ten ir sugrautų, suardytų tą, kas ten tviriama ar budavojama. Užpuolimai buvo daromi tik pavienių ypatų. Musy priešai buvo

padrikę, todėl mums buvo lengviau su jais kovoti, lengviau atmušėme jų atakas, nors musy spēkos daug buvo silpnesnės, bet mes buvome organizuota spēka, o musy užpuolikai buvo pavieniai.

Laikui bėgant, musy priešai, matydami, kad organizuotą spēką negali įveikti, kad jų užpuolimai lengvai atmušami, kad mes jau mokame su jais kovoti, — jie stoja į kitokią poziciją ir kreipia kovos budą.

Šandien jie, pasimokinę nuo musy, tveria vyčių armijas, tveria darbininkų vienybės ardyimo organizacijas, pavadindami jas lietuvių darbininkų sąjungomis, uoliai didina savo spaudą ir tt.

Šitie visi apsiereiskimai parodo, kad ateityje mes turėsime kovoti jau ne su pasamdytomis pavienėmis ypatomis, bet su organizuota gveda musy priešų. Užpuldinēs mus ne pavieniai, bet organizuoti, šmežs mus ne tik bažnyčiose, bet ir susirinkimuose ir kitur.

Galime laukti daug smarkesnių užpuolimų. Sutiksime daug tvirtesnius savo priešus, kur padėsime daug daugiau laiko ir energijos, kad atsigynus nuo jų.

Nemanykime, kad to užtenka, kas rašoma klerikalų laikraščiuos apie socialistus. Tai tik dešimta dalis to purvo, kurį mes matome. Kitos devynios daljs dar bjauresnio, dar melagingesnio, juodo purvyno krečiama ant socialistų galvų kas nedėdienis veik visose bažnyčiose.

Tie žmonės, kurie klauso kunigų pamokslų, neina nei į musy prakalbas, nei skaito musy laikraščiu. O kuomet jie apšmežtosios pusės atsakymo negirdi, jie socialistus skaito baisseniais už velnius, ir iš tokių žmonių skaitlingomis kuopomis dygsta vyčiai ir taip vadinamos “lietuvių darbininkų sąjungos”, kurias dabar tveria vienas juodas apaštalas, atvykęs iš Lietuvos.

Matant šitokį kovos įrankį tveriamą, kuris ryt ar poryt bus vartojamas prieš mus, mes privalome irgi nesnausti. Privalome surasti budą, kad jėiti į tų organizuotų žmonių tarpą žodžiu ar raštu.

Mums reikia žinoti, kad tie žmonės, kurie eina prieš mus po įtekme kunigo, nėra kalti. Jie yra darbininkai ir trokšta pagerinti savo buvį. Bet jie eina prieš mus todėl, kad jiems liepia. Kovoja ir niekina mus todėl, kad musy nepažjsta. Jie pažjsta mus tik per kunigo “burnelę”.

Bet kaip prie jų prieiti, kaip jiems išaiškinti, mums reikalinga išrasti takai.

Cia turiu pridurti, kad ant laisviečių padaryta provokacija skamba visose bažnyčiose ir tiek srutų ant tų žmonių pilama, tokia neapykanta sukelta, kad jei nebutų panaikinta inkvizicija, tie žmonės senai butų sudeginti ant laužo.

Ką laikraščiai rašė apie “raudonrankių” organizaciją, tai tik lašas vandens juroje. Bažnyčiose gi skaitoma ir tie laikraščiai ir gyvu žodžiu bjauriojama tų žmonių ir visų socialistų vardai.

Nors mes esame tvirtesni, nors musy spēkos paauogo prisidėjus prie Socialistų Partijos, bet musy priešai taipgi žymiai sustiprėjo ir kova su jais bus daug sunkesnė. Tat rengkimēs prie jos.

Senas Vincas.

Vienas geras budas kovai prieš karę butų šitoks: pakarti kiekvieną ginklų trusto narį, kaip norintį įpaimoti šią šalį j karę; nes, painiodami šalį karėn, jie atlieka išdavystės darbą.

Socializmas išauklēs žmogaus geriausias puses, kaip kapitalizmas išauklēja jojo blogiausias puses.

Kaip Socialistai Turi Atsinešt Link I.W.W. Unijos.

LSS. nėra priėmus, kokią taktiką reikia vartot atsinešime link I. W. W., bet tas butinai yra reikalinga. Dabar socialistai vieni ar kiti klaidą daro, su I. W. W. kovodami arba eidami išvien. Pagal įvairias apystovas, tankiai prisieina veikti — vienur su jais, t. y. I. W. W., kitur prieš juos, kas parodo, kad mes, neturėdami nutarimo nei platesnio apkalbėjimo ir nežinodami atsinešimo budų, darome klaidą, sau kartu ir nuostolį.

Pavyzdin: Brooklyno socialistai visiškai traukiasi nuo “aidoblistų” ir kad butų su kuom, pradētų kovot. Tenai tarp aidoblistų ir socialistų santikuis susiurkštino lietuviškas aidoblistų organizatorius, tulas, kaip ji paprastai vadina, “sorkininkas”. Tas sorkininkas užsipuldinēja ant socialistų, ypatingai, vadovų, senų veikėjų. Negana ką ant kampo gatvės pliauskia, bet nusikrausto su savo nuomone į I. W. W. organą ir tenai vietą atranda, ir organas talpina tuos pačius pliauskalus. Laisviečiai taip-pat socialistai ir išleidinėja socialistiško turinio laikraštį, už tai reikia ir j tai atidą atkreipt, ir skaityt už vieną pavyzdį.

Rochesterio socialistai priguli prie I. W. W. unijos ir veikia su jais. Pasirodo, kad socialistai, užsimetę I. W. W. skraiste, veda pamažu tarp savęs kovą. Gi Baltimorės socialistai priguli prie I. W. W., bet neušimsia veikimu. Berods, Baltimorėj, — tai “aidoblistų” lizdas.

Chicagoj neapsireiškia tokis stambus aidoblistų veikimas, bet matoma, kad ten socialistai su jais gerai sugyvena. Tai liudija, kad “Naujienos”, kaip socialistiško turinio laikraštis, panašus “Laisvei”, — I. W. W. mass-mitingus pagarsinimus talpina. Todėl, sudėjus Brooklyno, Rochesterio, Baltimorės ir Chicago socialistus, matosi skirtumas socialistų atsinešimo link I. W. W. unijos. Kodėl gi negalima išdirbt ir priimt vienodą taktiką link I. W. W.? Kodėl gi mes vienur su unija kovojame, o kitur jai prigulėdami, stojame priešais kovotojus? Priėmus vienodą taktiką, nereiktų tarp savęs kovot ir dabar daromos klaidos butų išvengiamos.

P. Sinkus.

Nuo Redakcijos. — LSS. negali išsdirbti sau taktikos, skirtingos nuo Socialist Party taktikos unijoj klausime. Socialist Party per du pastaruosius savo suvažiavimus nusprendė užsilaikyti bešališkai linkui I. W. W. ir A. D. Federacijos.

L. D. K. I. “DARBAS” BALSAVIMO PASEKMĖS.

“Darbo” narių referendume, kuris užsibaigė Oct. 10, 1915, balsai pasidalino sekanciai:

Už darbiečių konferencijos nutarimą “Darbą” perorganizuot 6 balsai.

Už pirmą pataisymą — “Darbą” likviduot — 12 balsų;

Už 2-rą pataisymą, — palikt “Darbą” kaip buvo — 6 balsai.

Vienas narys balsavo prieš visas tris propozicijas ir įnešė, kad “Darbas” susijungtų su L. D. L. D.

Iš tų, kurie balsavo “Darbą” perorganizuot, vienas išreiškė pageidavimą, kad “Darbas” butų perorganizuotas ir prisidētų prie Sąjungos, nors pats balsuotojas sakos esąs nesajungietis.

Tris-gi iš tų, kurie balsavo “Darbą” likviduoti, taipgi išreiškė norą, kad “Darbas” susivienytų su L. D. L. D., bet kadangi jie patis balsavo “Darbą” likviduot, tai likvidavus nebebus kam vienytis su L. D. L. D., nes jei organizacija likviduota, tai

ji nebeegzistuoja ir negali nei su kuom vienytis.

14 narių visai nedalyvavo balsavime.

Tokiu budu didžiama balsų nutarta “Darbas” likviduoti.

L. D. K. I. “Darbas” sekret.

J. Benesevičius.

Moterų Skyrus.

TAIP, MOTERIES VIETA NAMIE.

Kad moterims yra reikalingos balsavimo teisės ir kad ankščiau ar vėliau jas gaus, tai musy inteligentiški ir susipratę draugai žino. Vienok reikia stebėtis, kad dvidešimtam šimtmetij dar didesnės pusė vyrų prisilaiko barbariškių papročių ir stengiasi laikyt moterį pavergtą. Jie negali permatyt, kam moteriai reikalinga kištis į politiką. Jie jaučiasi esą namų galvomis ir nežiurint, kad tuose namuose rūtysi ir penkios moterjs, kurios daugiau už vyrą išmano ir visi kitaip protauja, negu jis, vienok jis didžiuojasi prieš jas ir visas jas atstovauja.

Pradėjus moterims kalbēt apie balsavimo teises, zaibo greitumu tie moterų atstovai surinka, kad moters vieta namie. Bet ar daug iš jų suteikē moterims tuos namus, kuriuos taip tankiai joms primena? Kaip su taniais 8,000,000 moterų, kurios dirba dirbtuvėse kasdieną? Taip, jų vieta irgi namie, bet argi jos turi tuos namus? Nieko tokio įstabaus nebutų, jei vien vedusieje vyrai kalbētų taip, bet tankiausiai kalba tie suaugę jaunikiai, nevedę ir gal nemaną vesti. Nejaugi jūs, kurie sakot, kad moteries vieta namie ir priešinates lygioms jų teisėms, užsiganėdinate vien tik buvimu moteries namie ir laikote ją, kaip pagrazinimo šmotelį? Man rodos, jūs visi apkalinat moterį, ja stuba neįvairi. Ji kalta, jei valgis negeras ir netaip pagamintas. Ji kaltinate, jei kudikiai blogai elgiasi, negerai auklėjami ir nesveiki. Vienok ar jūs pamastote, kaip moteris gali kontroliuot visa tai, neturėdama teisės balsuot?

Moteris gali apsvaryt savo kambarius, bet jei aplinkiniai bus leidžiami gyvent nesvariai, tai jos kambariai vistiek atsiduos tuo blogu oru ir ji negalēs apsaugot kudikių sveikatos.

Ji gali pagamint savo valgi gerai, bet jei krautuvėse parduojams bus leista parduoti blogą mėsą, negerą pieną, senus kiaušinius, tai visvien tas jos pagamintas valgis nebus tinkamas jos šeimynai.

Ji gali išleist savo kudikius oran ir laikyt savo stuboj langus atidarus, bet jei oras užnuodytas nuo nesvarių aplinkybių ir gatvių, tai ji negali apsaugot savo kudikius nuo visokių ligų.

Moteris dabartiniame surėdyme negali pagerint visų tų blogumų. Visa tai priklauso nuo miesto, nuo miesto valdybos, kuri yra išrinkta žmonių, kad Rupertųsi jų reikalais.

Keno žodzio valdžia klausot? — Tu, kurie ją išrenka.

Ar moteris viršininkus renka? — Ne. Vyrai juos renka. Reikia, vyrai, o ne moteris yra kalti už blogas sanlygas, už nesantariškų namus, už blogą valgi, už visokias ligas ir nemorališkus gatvėse.

Moteris nenori vyrų kaltint už visa tai. Jos mielai sutinka pasimnt tai ant savo rankų, tik reikalauja, kad jūs duotumēt tą ginklą, kuriuom jos galētų kovoti prieš visa tai, kas bloga. Duokit moterims lygias balsavimo teises. Massachusettso, Pensylvanijos ir New Yorko piliečiai už kelis savaicijų turēs progą suteikti moterims teises. Draugai, pagalvokit ir naudokitės progą.

Z. Puišutė.

Pasikalbėjimas Dėdės su Povylu.

— Ar tu, Povil, skaitai "Šakės"?

— Skaičiau.

— Ką tu sakai apie ją?

— Nieko.

— Aš, Povil, kad žinočiau, kur "Šakės" redakcija, nuėjus išmuščiau visus.

— Už ką, dėde?

— Kam tie prakeikti "Šakės" daraktoriai taip išnevožio Rusijos carą. Juk tai smertelnas griekas taip numaliavoti, kad tie prakeikti flūkai turi taip daužyti carui veidą. Carą taip išjuokt, tai bausis griekas, Povil.

— Pasirodo, kad tu, dėde, niekad netapsi civilizuoju žmogus. Caro paveikslas tiek reikiškas, kiek ir tavas. Žmonės bemoksliai persistato carą arba carus ir kitus didžiunus-skriaudėjus žmonijas, kaip kokius tai nepaprastus sutvėrimus arba žemės dievus.

— Taip, Povil, ir reikia. Juk mus to išmokino mūsų tėvai. Mes turim ir pildyt tą, ką liepė motina.

— Tiesa, dėde, reikia klausyti tėvų, jeigu jų patarimai naudingi. Bet, kad tėvai liepė gerbti carus, tai to negalima išpildyti ir klausyti.

— Gerai, Povil. Jeigu mes neklausysime carų, tai kas mus valdys? Kas būtų be caro: nebūtų kariuomenės, policijos, kalėjimų. Žmonės išsipjautų vienas kitą.

— Kada žmonės supras, jog jie yra žmonėmis, o ne gyvuliais, nebus nei carų, nei karalių, nei kariuomenės. Kariuomenės užlaikymas yra vienas kvailiausių dalykų žmonių gyvenime. Kariuomenė, tai yra žmogžudžių gauja, kurios uždutis — skersyti žmones. Kas dedasi šioj valandoj Europoj? Tai vaisiai valdonybės bei carų, kurie užlaikė žmogžudžių gaujas, ir ta kariuomenė dabar žudosi tarp savęs; žudosi tie, kurie niekad nebuvo matęsi ir nepasipajęst.

— Taip, Povil, tavo teisybė. Bet policija tai reikalinga. Jeigu nebūtų policijos, tai boma išvogtų viską.

— Na, o policija ar apsaugojimo naujagis?

— Žinai, Povil, blogų žmonių yra daugiau, negu policmanų; todėl tankiai ir policija nepajėgia apsaugoti nuo vagių. Bet kad policijos nebūtų, tai žmogui beinaut gatvė net kepturė nuo galvos nutrauktų, ir ką tokiam vagiui padarytum?

— Dėdė per daug vaikiškai pasitiki policijai. Nežinai gal,

kad iš tų pačių policmanų yra visai nedaug teisingų žmonių. Didžiausios vagystės, išplėšimai tankiai buna padaroma su policijos žinia ir pagalba. Policija karštai darbuojasi tik apie tokius vagis, kurie su jais išankstus nesusižino; ji paima daugiausia tik tai smulkus, pradedančius vagis.

— Vai, Jėzus Marija, Povil, tai kaip gi be policijos būtų? Aš to nesuprantu. Visi viens kitą išsižudytų ir tiek.

— Ar daug, dėde, yra policijos Lietuvos kaimuose?

— Suvis ten policijos nėra, Povil.

— O žmonės ar labiau ten žudosi, negu miestuose, kur yra tukstanciai policijos?

— Na, mat, Povil, tu nemaišyk dalykų: kaimas tai yra kaimas ir žmonės ten geresni.

— O kodėl jie geresni?

— Todėl, Povil, kad jie yra geri katalikai, tiki ir bijosi dievo.

— Visai klaidingai, dėde, aiškini. Kaimuose mažiau esti žmogžudysčių ir plėšimų todėl, kad ten gyvenimas yra labiau nusistovėjęs; jeigu ten žmonės ir nepergeriausiai gyvena, tai vis turi nuolatesnį darbą ir mažiau jiems rūpi, kaip pragyvenus rytoj dieną. Miestuose darbininkams paprastai mokama tik tiek, kad jie vos pajėgia pragyventi, o kada darbas sustoja, jie esti išmetami ant gatvės ir neturi nei duonos nei pastogės ir badas ir skurdas versta verčia juos vogti ir apiplėšinėti.

— Gerai, Povil, tu visą dalyką susuki, spainioji. Aš einu stacionai prie dalyko ir tui aiškiai prirodysiu, kad policija tikrai turi būti. Dangų juk yra dievas, šventieji ir aniuolai. Ką dangų aniuolai, tai ant žemės policmanai. Jeigu jau reikia aniuolų, kad suvaldytų šventuosius, tai ant žemės šur reikia policmanų.

— Dėdės argumentas toks juokingas, kad juokingesnio nepasakytų nei davtka.

— Na, ale kaip jūs, cicilikai, suvaldysite vagis ir razbaininkus, kaip? — jeigu nebus policijos.

— Pakol visuomenė bus paremta kapitalizmo pamatais, pakol darbo žmonės spaus skurdas, bedarbė, tamsybė ir su tuo mi surištas dvasios nupuolimas, tol jokia policija nesulaikys žmonių nuo vagysčių ir apiplėšimų.

— Tai tu sakai, socializmo laike nebūs policijos?

— Aš to nesakau; tik sakau, kad didžiausia didžiama piktdarių išnyks, kaip socializmas bus įvestas. Socializmo laike bet-gi bus tam tikri žmonės, kurie žiūrės, kad būtų gatvėse ir viešose vietose gera tvarka. Bet jei socializmo laike koks žmogus vogs ar apiplėš kitą, tai bus nepilnaprotis žmogus, nes tokiems

darbams nebus pamato, visko visiems, pakaks. Tokie tai žmonės bus paimami į tam tikras įstaigas, ten laikomi ir gydomi. Kol neišgyds, tol nebus išleisti laisvėn, idant nedarytų žmonėms bėdies.

— Džyzus Kraisi! Tai būtų aršiau, kaip džėloj. K. T. J.

Aplinkybės, kurių Delei Sajunga Susitvėrė.

Dešimtis metų, o rodosi taip neseniai dar tik planavome, kaip ją suorganizuoti, kaip organizatyviuosius reikalus sutvarkyti. Šie klausimai pas daugelį iš mūsų buvo pamatiniais klausimais. Kodėl? — Todėl, kad dauguma mūsų nežinojome nei nesupratome, kas ištikrųjų yra tas socializmas.

Vieni manė, kad socializmas tai laisvamanių programa. Kiti saprotavo socializmą esant kaktik ne prieglaudos namu, kuriame viską be jokio trušo galės gauti. Treti manė, jog socializmas esąs tai teroristų veikmės ir svajonių įsikūnijimas. Nes tame laiko tarpe Rusijoje prie revoliucijos rengtasi ir Amerikoje didžiųjų straičių banga siubavo.

O dar kiti manė, kad socializmas, tai tokia skraistė, kuria prisidengus, kiekvienas asmuo nuo visokių nemalonumų gali pasiliuosuoti, ir kad per socializmą kiekvienas asmuo ir grynai ameniškis siekinis galės patenkinti, neatsižvelgiant į tai, kaip tas į visuomenės reikalus atsilieptų. Trumpiau sakant, daugumą mūsų apie socializmą saprotavome taip, kaip ypatiški reikalai ar kokii tai aplinkybių išauklėti palinkimai tuotarpinę pažvalgą buvo nustatė.

Apie reikalingumą sutverti socialisti organizaciją niekas nei neabejojo. Reikalas spyrė net iš kelių atžvilgių.

Pirmaisiai, atkeliavusieji Amerikon lietuviai darbininkai pasijuto esą be savo reikalų išreiškėjų. Svetima kalba, nepažįstami šios šalies apsiėjimai, įstatymai ir papročiai verste vertė greičiau susipažinti su tais dalykais. Organizacijos, kuri šitą bendra su šios šalies darbininkų judėjimu turėtų, kuri ateivius lietuvius nuosekliau su čionykščiais darbininkais jungtų, — nebuvo. Prie unijų mažai kas teprigulėjo, nei reikalingumo prigulėti nesup-to: dirbo, kas kur darbą gavęs, neklusiant, kiek užmokescio gaus ir kiek valandų reikės dirbti, per tai ir šios šalies darbininkai ir lietuvius darbininkus žiūrėdavo iš augšto, kaip į labai zemos kultūros žmones. Kunigai darbuos, kad lietuvius darbininkus tikėjimiskame fanatizme prie parapijų priiršus kuoligusiai palaikyti ir dešimties iš jų vylioti.

Tautininkai-laisvamaniai irgi tik atsiu kunigų įkūrimui nuo jų atstiraukė ir prieš juos darbuos. Kritikavo kunigus ir jų šventinybes, bet tikrų, žemiškų darbininkų reikalų kaip ir nelietė. Bet tautininkų organizacija susidėjo mažne daugiausiai iš darbininkų, ir tautininkai turėjo ką nors daryti, kad juos pasilaikys, kad ta organizacija nesubirėtų. Tuo tarpu sustiprėjo Lietuvos socialdemokrati emėsi skleist "Darbininkų Balsą". Nebuvo darbininkų organizacijos, kuri tą laikraštį platinė, ir ji pasiėmė platinai tautininkai. Beplatindami tą laikraštį, gana plačiai praplattino ir darbininkų susipratimą. Tai bene bus jų didžiausias nuopelnas.

Tėvynės Mylėtojų Draugija, nors tuo laiku nebuvo taip partiviska, kaip dabar, bet darbininkų reikalais rūpintis nesistatė sau užduočia. Jos mieris buvo tėvynės meilę škiepyti ir tėvynainius šiek-tiek kulturizuoti.

SLA. ir SLRK. daugiausiai mirusiųjų reikalais tesirupino. Teisybė, vieną kitą knygelę jos išleido, bet anaipol ne darbininkų reikalus gyldenancio turinio.

Šen-ten unijų skyriai mėginta organizuoti, kaip angliakasių Pensylvanijoje, rubsiuvių Brooklyne ir Chicagoje, bet tie skyriai nebuvo galingi, nes truko organizatyviškosios tvarkos žinojimo. Organizavosi todėl, kad darbo sąlygų buvo verčiami; reikalingumo nesuprato.

Lietuvių laikraščiai nedaug tuos klausimus teišguldinėjo, nes nebūvo žmonių darbininkų reikalus suprantančių ir atsidausių jų gyvildeniui. Iš laikraščių buvo "Saulė", "V. Lietuvinkų", "Lietuva", "Katalikas" ir "Spindulys". "Saulė" su "Kataliku", kaip ir po šiai dienai, darbininkų reikalais neužsiėmė. "Lietuva" buvo tik žinių ir moksliskų raštų laikraščiu, "Spindulys" buvo neva darbininkų reikalų gynimui leidžiamas, bet vedėjas pats nenuvokė, kurioje padangėje pats skrajoj. Tame pačiame numeryje, o neretai ir ant to paties puslapio kalbėdavo už ir prieš, o išvedime nieko nebelikdavo.

"V. Lietuvinkų" darbininkams buvo prielankesnė. Per ją ir dabartinės LSS. reikalai buvo aptariami, kol savo "Kovą" leisti pradėjome. Bet visgi, kaip matote, ano laikotarpio veikimo, darbininkų reikalais mažiau buvo rūpintis. Darbininkai turėjo patį pradėti veikti.

Antras faktorius, kuris vertė lietuvius darbininkus prie veiklumo, tai buvo lietuvių socialdemokratų uolus darbuovimas Lietuvoje ir užsieniuose. Liaudies atbudimas Rusijoje, revoliucijai besiantarant, taipgi darė įtakmę ir mus, amerikiečius. Žinios iš tenyškėjų darbininkų judėjimo kasdien lyg žadinte žadino prie darbo. Prie to-gi, Amerikoje pramonijos pakilimas po ispano-amerikoniskai kare darbininkų upą pakėlė abelnai. Jautėsi koks tai nepaprastas gyvumas, noras dirbti, noras visus į tą veikmę įtraukti; ypač tas noras augo, kada dirbant jautėi ko-tai stoka, ką-tai netaip, kaip reikia: — niekas "nesiklįjavo", darbininkai vieni kitų nesuprato.

Kaip vėsula, praužė banga didžiųjų straičių, nedaug ką darbininkams suteikdama. 1902 m. straikavo Pensylvanijos angliakasiai 6 mėnesius; laimėjo tik dešimčia centų pakeltą mokeskį. 1904 m. straikavo budavotojai didžiamjam New Yorke 13 mėnesių; taipgi ne visi reikalavimai tebuvo išpildyti. 1903 m. straikavo naugės kasyklų ir plieno darbininkai; visiškai straiką pralaimėjo.

Nesutikimai, minčių trynimasi ejo Socialist Labor Partijoje, nuo kurios ir atsiskyrė 1899 metų, ir ji pasiėmė platinai tautininkai. Beplatindami tą laikraštį, gana plačiai praplattino ir darbininkų susipratimą. Tai bene bus jų didžiausias nuopelnas.

Tėvynės Mylėtojų Draugija, nors tuo laiku nebuvo taip partiviska, kaip dabar, bet darbininkų reikalais rūpintis nesistatė sau užduočia. Jos mieris buvo tėvynės meilę škiepyti ir tėvynainius šiek-tiek kulturizuoti.

SLA. po teismus tšimasis — riksmas, agitacija vienu už S.L. R. K., kitų už SLA.—vis tai tulą dalį žmonių prikėlė iš to amžinojo snudulio, privertė pradėti mąstyti. Kada pradėjo mąstyti, tai ir suprato, kad nei SLRK. nei SLA. darbininkų, kaipo darbininkų, buvio neaprupins; kad darbininkai patįs privalo savo buvio pagerinimu pasirupinti, o tikriausiai ir trumpiausiai pasakius, tai pati šioma laikinės išdirbystės sistema privertė ir lietuvius darbininkus risti į politiskai-socialistiską organizaciją, savęs apgynimo delei susiorganizuoti. Viskas kita buvo antraeilais ir trečiaeilais pagalbiniais faktoriais.

Tai šitokiose aplinkybėse ir augščiau apibrėžtų faktorių verčiama dešimtis metų atgal susitvėrė dabartinė mūsų Lietuvių Socialistų Sajunga.

Tulose vietose buvo atskirų soc. kuopų bei klubų ir pirma, kaip tai, Philadelphiaje (dabartinė LSS. kuopa), Scrantone (dabartinė 2 kuopa), Clevelande (Ohio; Chicagoj, Ill.; New Britain, Conn.; Pittsburgje ir Brooklyne 1900 metais socialistų klubai, susidėję iš virš šimto narių; nekuriuos kuopos neva prigulėjo prie Socialist Labor Party. tulos savystoviai lietuvių tarpe darbuos, o nekuriuos tai tik taip sau socialistais vadinosi todėl, kad gražu buvo...

Pirmutinis J. O. Širvydas visas tas atskiras kuopas į "Lietuvių Socialistų Partiją Amerikoje" suorganizavo ir pradėjo leisti "Kovą".

Pradėjus "Kovai" eiti, atsirado kaip ir traukymas visų atskirų kuopelių prie vieno centro, ir sujungtoms spēkoms besidarbuojant, sulaukėme laiko,

kada jaučiuosi laimingas, galėdamas Jus visus, brangūs Draugai, pasveikinti su dešimties metų sukaktuvėmis mūsų bendro socialistiskajo darbo.

Dešimtis metų atgal susispietė po mūsų raudonąja tarp-tautine vėliava, dauguma mūsų nesuprasdami to, ko per dešimtį metų išsimokinome. Dar ir šiandien daug ko turime mokintis, daug kuom savo organizaciją patobulinti, geresnę tvarką ir broliškesnę santaiką įgyvendinti. Musų darbas nepabaigtas. Mes turime dirbti, dirbti ir dirbti nepaliaudami, kol darbo žmogų iš vergijos retėzių paliosuosime.

Budink, mielas drauge, iš tamsybės snudulio savo brolij darbininką. Vesk prie susipratimo ir organizacijos, kad padėtį mums dirbti. Darbo daug, priešų begalės. Didžiausis gi priešas tai pačių darbininkų nesupratimas. Reikia juos apšviesti, reikia suorganizuoti. Kiekvienas tavo priagituotas naujas mūsų draugas bus nauju kareviu, nauja spēka kovoj su priešu. Stiprink tą karevių, kiek spēkų turi. Ginkluokis ir pats supratimu — žinia, kad, mušui ištikus, žinotum, kaip kovoti.

Musų LSS. pirmoje vietoj turi būti kiekvienam musų. Kuo musų organizacija bus stipresnė, tuo lengviau mums bus darbuotis; kuo stipresnė ji bus pinigiskai, tuo daugiau literatūros išleisime, daugiau agitacijos ir propagandos parupinsime, greičiau patįs apsišviesime ir liaudį prie susipratimo privesime, o mūsų priešai tuomet pats per save išnyks.

Tegyvuojia tarp mūsų brolybė, santaika ir noras dirbti!

J. Š.

Geras Zmonų Veislė.

Buvusio gelžkelių karaliaus Harrimano pati aukauja dalį savo turto žmonių veislės pagerinimui. Pagerinimo budas, angliakasių, visai paprastas — reikia tik sterilizuoti (išromyti) visus tuos, kurie negali gaminti tinkamų dabartiniai draugijai kūdikų.

Su pagalba tų aukų pradėta veikti. Liko sutvertas tam tikras sterilizacijos komitetas, kuris įteikė draugijai Eugenic Society platų pranešimą ir planą apie tos idėjos išplatitimą ir agitavimą visose kapitalistiskose šalyse. Laikraščiai, apie tai pranešdami, nurodė, kad tam prakilnam sumanymui šiltai pritaria ir kiti geri žmonės, butent Rockefelleris ir Carnegie, ir pažadėjo tai kompanijai po geroką sumą pinigų.

Pagal sumanytojų plano, tai sekanciais metais turi but išromyta 92,400 Suvienytų Valstijų gyventojų. Vėliaus kasmet skaičius turi but padidintas tiek, kad iki 1980 m. būtų jau "apdirbta" 415,000 žmonių.

Skaitant tokių planų išdėstymus, lyg rodyte rodo, kad dabartinė draugija yra taip supuvus, kad tokia daugybė yra silpnų ir ligotų žmonių, kurie jau gyvenimui nėra tinkami, nors tų blogybių aiškiai sumanytojai neišdėsto. Tačiau tu "gerų" žmonių planai tų blogybių ir neprašalins. Daugybė žmonių, liko nesveikais ir netinkamais gyvenimui delei blogų ekonominių sąlygų. Sunkus darbas, blogas maistas, stoka tyro oro ir gaivą duodancio smagumo — stumia darbo žmones į nusiminimą, prie girtuokliavimo, kas nusilpnina organizmą ir sugardo nervus. Apart to tas pagamina priežastis įvairioms ligoms. Nors ir sveikieji žmonės gamintų kūdikius, jei tie kūdikiai neturės tinkamų gyvenimo sąlygų, iš pat mažystos turės eiti į darbininkų ir laikui bėgant jie liks netinkami gyvenimui. Kapitalo godumas padarys iš žmogaus

medinę mumiją, kuri neturi nei jausmo, nei spēkos... Ir šioji kapitalistiskoji gyvenimo eiga kasdieni tai daro. Todėl, kolei toji sumanytojos, visai paprastas — reikia tik sterilizuoti (išromyti) visus tuos, kurie negali gaminti tinkamų dabartiniai draugijai kūdikų.

Iš kitos pusės, mes žinome, jog tos kompanijos priešakyje figuruoja ir sumas pinigų skiria didžiausi darbininkų išnaudojotojai, unijistai ir socialistų persekiotojai, skerdynių rengėjai, kurių rankose visa valdžia. Kaip jie nori, kaip jiems gerai, taip ir valdžia turi daryti. Todėl laiba reikia abejojti, kad iš to "prakilnaus" darbo būtų nauda liaudžiai. Atsimenant vien tik Colorados nuotikius, gema klausimas, kad tik tas "romyklų komitetas" nebutų rengiamas numalšinimui tu "nenuoramų", kurie ponui Rockefelleriui ir kitiems jau nenori kantriai vergauti... Visai gali buti. Juk valdžia turės paskirti, kurie netinkami, o gyvenimo nuotikiams mums ne sykį darodė, kad dabartinė valdžia yra tų ponų tarnaitė. Todėl labai lengva būtų "negeistas" ypatas įduoti tam komitetui "apdirbti"...

Štai kodėl tas planas ir tokia agitacija negali mus labai džiuginti, nors mes ir suprantame, kad nesveiki žmonės neturėtų gaminti kūdikų, jei jų liga galėtų buti įgimta. Į prievartą mes netikime. Reikia prašalinti priežastis, kurios veda žmonių ligų viešpatijon, reikia suteikti tinkamas gyvenimo sąlygas, reikia išaiskinti žmonėms, kaip jie blogai daro, jei patįs ligoti budami gamina kūdikius.

Galop gi, jei jau to plano įkūnijimas butinas, tai mums rodos, kad pirmiausiai reiktų bandyti padaryti kapitalistams, nes jie daug labiau ištvirkę, daug didesnį išsigimėliai, neaplenkiant ir pačių sumanytojų.

Barabošius.

APŽVALGA.

WILSONAS PASIDAVĖ.

Wilsonas tulį laiką stovėjo prieš sudrutinimą militarizmo šioje šalyje; taiką mylintis žmonės pradėjo jį už tai garbinti; garbino net tuli socialistai.

Bet Wilsonas nepajiegė atsilaukti priešais tuziną kapitalistų bankininkų ir ginklų išdirbėjų, kurie vienvaliai nori įtraukti šią šalį, kad ne į šią karę, tai bent į sekamąją, jų laukiamą didžiąją karę. Tas bankininkų ir ginklų išdirbėjų ratas yra didžiai turtingas ir pavartojo visą savo materialinę invarciją visą savo materialinę invarciją visą savo materialinę invarciją...

Ar tik "Darbininko" plauko laikraščiai nenori prisigerinti rusų valdžiai? Šį klausimą bent dalinai galėtų paaiškinti sekanti "Ateities" žodžiai: "Musų katalikų klerikalai ligšiol beveik perdėm gyvėsi, esą demokratai, konstitucijinio valdymo šalininkai. Dabar "Darbininkas" skaitytojams įkalba, buk geriausia tvarka yra ir butų vien pačiam Rusijos carui viską vedant (ziur. "Darb." Nr. 8). Tuo budu "Darbininkas" pasiskelbė šalininku ne tik Rusijos, bet ir dabartinės rusų caro valdžios."

"Lietuva" nurodo, kad klerikalai atlieka pragaistą darbininkų reikalams darbą, organizuodami katalikų darbininkų sąjungas ir skirstydami darbininkus sulig jų tikybos. "Lietuva" mano, kad klerikalų veikimas šioj šakoj lietuviams darbininkams neduos nieko gera, atpenė, darys jiems nuostolius. Tokią nuomonę, tik atviresne kalba, išreiškė "Kova" kelias savaites atgal.

MUSŲ DRAUGIJOS.

"Naujienos" neseniai įvedė pėnyčių leidimuose dar vieną skyrių, "Musų Draugijos". Jame dedama svarbiausi nuotikiai iš Amerikos lietuvių draugijų gyvenimo. Tie nuotikiai taip nuosekliai nušviečiama, jog naują jį skyrių reikia skaityti dar vienu stambiu pagerinimu, kuris padės laikraščiu rasti visuomenėje dar daugiau skaitytojų ir šalininkų.

"DRAUGAS VIRSTA MATERIALISTU.

"Draugas" rašo: "Jau nesykj buvo rašyta, aiškinta, nurodyta, kad dabartinė Europos tragedija yra materializmo pasekmė, jo produktas. Ir išties. Viešpatij politikų nustatytojais buvo ne kas kitas, kaip tik materialistiški išrovavimai", ir tt. ir tt.

Savo ilgokame straipsnyje "Draugas" iš kelių pusių daro, kad karė buvo pradėta ne kokiais idėjiniais tikslais, o tik tai grynai žemais, materialiais išrovavimais.

"Naujienos" atsispauzdina ilgoką ištrauką iš to straipsnio ir tarp ko kita sako: "Bet tokj straipsnj rasti "Drauge" yra indomu todėl, kad jisai griežtai prieštarauja tai oficialei filosofijai, kurią tas laikraštis nuolat oskelbia.

"Draugo" filosofija yra idėalistiška, t. y. jisai mokina, kad pasaulj valdo idėjos (arba tų idėjų įsikunijimai — dvasios), ir kada jisai išgiršta socialistus kalbant, kad istorijos pamatas yra ekonominiai arba kitokie materialiai dalykai, tai jisai karštai šukauja, kad tai esą netiesa, kad materialistiškoji socialistų filosofija esanti klaidinga (net nedo-ral) ir tt. Ir štai dabar pasirodo, kad pats "Draugas" savo filosofijoje yra tikrų-tikriausias (tik šiek-tiek vulgariskās) materialistas."

"DARBININKO" DONOSAI.

"Darbininkas" įtaria, kad pasilikusioji Vilniuje šelpimo komiteo dalis tai "yra visas pirmeiviškai-laisvamaniškas sparnas ir teutonų šalininkai".

Tą įtarimą "Ateitis" vadina donosu, įdavimu rusų valdžiai ten pasilikusiu. Jeigu rusai atgriebtų atgal Lietuvą arba bent jos dalį, be abejo, pavartotų tokius įtarimus, kaip pamatą persekioti įtariamuosius. Net į užuojautą Prusų lietuviams rusų valdžia žiuri, lyg kad į išdavystę Rusijos valstybės. Tik su didžiausiu vargu išgauta valdžios leidimas steigti "Globą", draugiją šelpiti Prusų lietuvius.

Ar tik "Darbininko" plauko laikraščiai nenori prisigerinti rusų valdžiai? Šį klausimą bent dalinai galėtų paaiškinti sekanti "Ateities" žodžiai: "Musų katalikų klerikalai ligšiol beveik perdėm gyvėsi, esą demokratai, konstitucijinio valdymo šalininkai. Dabar "Darbininkas" skaitytojams įkalba, buk geriausia tvarka yra ir butų vien pačiam Rusijos carui viską vedant (ziur. "Darb." Nr. 8). Tuo budu "Darbininkas" pasiskelbė šalininku ne tik Rusijos, bet ir dabartinės rusų caro valdžios."

"Lietuva" nurodo, kad klerikalai atlieka pragaistą darbininkų reikalams darbą, organizuodami katalikų darbininkų sąjungas ir skirstydami darbininkus sulig jų tikybos. "Lietuva" mano, kad klerikalų veikimas šioj šakoj lietuviams darbininkams neduos nieko gera, atpenė, darys jiems nuostolius. Tokią nuomonę, tik atviresne kalba, išreiškė "Kova" kelias savaites atgal.

Vienam "Lietuvos" redaktorių p. Šimkus privatinu laišku pranešė, kad Amerikoj surinkęs \$8,000 Lietuvos Draugijai Nukentėjusiems del Karės Šelpiti. Taigi neperdaugiausiai.

ALEKSA SIBIRE.

"Laisvė" rašo: "Zygmas Aleksa jau pabai- gė katorgos terminą. Dabar jisai jau Sibire, Jenisėjaus g."

SUGAIŠOME.

Šį numerj beredaguojant, redakcija turėjo sugaišti kelias dienas Stankaus bylos reikalais. Atleis, skaitytojai, už neišvengtinus šiame atvejy nedateklus.

Karė ir Caro Valdžia.

Jau mes žinome, kas per viena ta caro valdžia. Nors ir visur kapitalistų bei buržuazijos valdžios ne šventos, bet tokio žiaurumo, tiek patsidavėlių ir vagių valdininkų tarpe turbūt niekur nėra, kaip Rusijoj. Visą laiką ten žmonės vieną teisę turėjo — tai biurokratijos kumštj.

Dar karės pradžioj caro valdžia gal ir svajojo apie kokias reformas, kol nežinojo, kaip žmonės atsineš prie karės. Girdejome apie pažadėjimą Lenkijai autonomijos, apie žydų teisių sulyginimą ir kitus prizadus. Buržuazija, tai išgirdusi, tuojaus puolėsi garbinti valdžią. Atsirado daugybė caro patriotų. Ir kaip tik valdžia pamatė, kad visi sluogsniai, išskyrus darbininkus, eina su jaja, tuojaus užmiršo prizadus ir ėmė senoviškai elgties: pirmiausia uždarė veik visas buvusias darbininkų organizacijas, laikraščius, į kalėjimus kimšo jų vadovus, kitur atėmė iš gyventojų ir tas-pačias laisves, kokias dar buvo. Įvedė aštirusių spaudos cenzurą. Duma likosi nebylė — 17 jos atstovų socialdemokratų areštavo, teisė ir j kalėjimą įmetė. Veik visiškai panaikino Finlandijos konstituciją. Reakcija užgulė visą kraštą.

Taip dalykams einant, Rusijos gyventojams, ypačiai darbininkų kliasai, gyvenimas pasidarė nebeapakeliamas. O čia dar karės našta visus elgia.

Tuom tarpu caro valdžiai pradeda visiškai nesisekti. Vokiečiai juos išvijo iš Gaficijos, jau užėmė veik visą Lietuvą, Lenkiją. Jos armiją muša ir muša...

Gyventojai jau pradeda nerimti. Nors ir mažai žinių ateina iš Rusijos, nors valdžia viską slepia, kas valstybės viduj dedasi, bet retkarčiais ir pro aštrią cenzurą prasimuša atbalsai, kurie parodo, kad Rusijoj dabar padėjimas tokis, kokis buvo per karę su Japonija. Pradedama įieškoti kaltininkų tų nepasisekimų. Caras sušaukė Dumą, kurios atstovai, ypač s. d., karčios teisybės pasakė valdžiai. Daugelis gyventojų jau pradeda pamatyti, kad caro valdžia visą kraštą į prapultj stumia, delto reikalauja, kad ji pasitrauktų.

Ir pati valdžia pradėjo dairytis, kas čia darosi; pradėjo tyrinėti. Pasirodė, kad augštųjų valdininkų tarpe buvo šaikos vagių, patsidavėlių. Rasta vagių ir patsidavėlių generolų ir net caro ministerių bičiulių tarpe! Rasta daugybė tokių "labdarių", kurie vogė surinktas kareiviams ir nukentėjusiems nuo karės aukas! Areštuotas, sako, ir generolas Renenkampas, kuris pardavė vokiečiams už šmotuką aukso 80 tukstančių kareivių. Kai-kuriuos valdininkus jau pati caro valdžia pakorė!

Dabartinė caro valdžia, kad ir budama tokiam sunkiam padėjime, vienok nemano pasitraukti. Anaipol! Ji laikysis, kiek galės! Dabar, kada jai taip pradėjo nesisekti karė, kada savo eilėse rado tiek daug vagių ir patsidavėlių, kada žmonės jau pradėjo šaukti: "Šalin caro valdžią!" — ta-patį valdžia baisiu vylgiu virsta: viena ranka rodo reformas, kita ranka taiso kilpą žmonėms ant kaklo.

Baisių dalykų susekė Latvijos Socialdemokratų Partijos Komitetas. Rusijoj bausis kareivių padėjimas esąs. Valdžia, viski slepianti. Tos karės žinios, kurias valdžia skelbianti, nėra niekas kitas, kaip tik stambūs melai. Visas kraštias karės nuteriotas. Tukstančiai žmonių kiekvienoj gubernijoj badauja. Vietomis siaučia kolera ir kitos ligos. Smarkiai plėčiasi revoliucijos judėjimas. Todėl valdžia, paskutinėj savo desperacijoj tarp kitko nutarė siųsti tiesiog į karės ugnj miesto darbininkus: ir tų vietų valstiečius, kur labiausia susipratę žmonės ir kur didžiausias yra pasipriešinimas caro valdžiai ir visokiems išnaudotojams.

Matot, draugai darbininkai, kokias "laisves" neša karės ir caro valdžia. Matot, kokias "laisves" atnešė karė ypatingai nuvargusiai Rusijos liaudžiai! Nenorime mes jų! Teprasmenga tokios "laisvės" ir jų nesėjai! J. Čerkevičius.

Faktiški Patėmijimai

Puodas puodą vainoja. "Katalikas" užmeta "Draugui", kad jį redaguoja vienas buvusis socialistas ir vienas buvusis laisvamaniškas. "Katalikas" ir daugiau atrastų ex-laisvamanių klerikalų laikraščiuose. Neseniai prie paties "Kataliko" dirbo ex-laisvamaniškas ir ex-socialistas. Dabar švento Juozapo zokono organą "Darbininką" redaguoja ex-laisvamaniškas. Ale kur tu čia žmogus ištruksi be tų ex'ų? Vai ir daktarai Rutkauskas su Graičiūnu — tai buvusieji laisvamaniškas ir socialistai, o dabar bažnyčios šventos stulpai.

Nežiurėjė į laikrodžius...

P. S. Z. Jankauskas "Vienybėj Lietuvosninkų" rašo, kad Lincol-

nas ir Washingtonas niekad nežiurėjė į laikrodj.

Kaip tai gali buti? Lincolno ir Washingtono gyvenimų apfrašytojai sako, kad juodu buvo labai punktualiai: turėjo pasiskirstę darbo ir pasilsio valandas ir tų valandų artimai laikydavosi. O Independence Hall'ėj aš mačiau Washingtono ir laikrodj, gana nudėvėtą. Kam jis jį nešiosi, kad niekad nežiurėjė? Ar tiktai del sporto?

Turės džiabo...

"Darbininkas", švento Juozapo zokono darbininkų sąjungos organas, turės didelj džiabą, kad pertikrinus radikalų laikraščius, kad jis nėra klerikaliskās; kad jis nėra leidžiamas vienų vienatiniu tikslu — sustiprinti kunigų galybę Amerikoj tarp darbo žmonių.

Jeigu nuo pradžios karės iki dabar skaitytume tuos kareivius, kuriuos apskelbė užmuštais ir paimtais į nelaisvę Vokietijos ir Rusijos laikraščiai, tai nei Vokietija, nei Rusija jau neturėtų netik nei vieno kareivio, bet ir pačius karalius turėtų skolint iš nekariaujančių šalių.

Sako jau dievas pradėjo šaldyti vokiečius ir subugdė į klampynes, kaip Faraono vaiską jurėse. Ir ištikrųjų, kad jau tas dievas apleistų tokią šventą žemelę, kaip Lietuvą, kur tiek daug bažnytėlių tie eretikai išgriovė, tai ir pats dievas butų niekam netikės, kad duoda eretikams bažnyčiose arklius statyti. Ei, kunigėliai! Nesnauskite! Juk tai faktas, kad dievas anuos koroja. Rėkite, kiek kararinė leidžia.

Pabaiga svieto!

Na, dabar tai jau tikrai bus pabaiga svieto. Ar jūs nežinote, kad tos prakeiktos sufragistės net ir poną Wilsoną užhipnotizavo? Wilsonas ženijasi su sufragiste. Tai jau po Amerikai. Juk sufragizmas ar kitas koks izmas, tai reiškia tą patį, kaip ir socializmas. Ką dabar tos kapitalistų bobos pasakys? Bečinu, ant Wall Streeto iškilis baisi katastrofa.

Ultimatumas.

Socialistų pabėgėlis p. Širvydas gavęs nuo Paukščio iš ano svieto ultimatumą, kad kuogreičiausia apleistų "Vienybės Lietuvosninkų" redakciją. Girdj, bėgk šalin greitai, kad pas mane ir "Vien. Lietuvosninkų" ne-atvartymu, ir vėl man pakajaus neduosite.

Senas Vincas.

"Katalikas" sakō: "Draugas" nekrikščioniškas, o "Draugas" sako: "Katalikas" nekatalikiškas. Mes sakom: "Darbininkas" nedarbininkiškas. Pasirodo, jog klerikalai neturi nei vieno sau atsakančio laikraščio.

Nėra skirtumo.

Koks skirtumas tarp Chicagos skerdyklos ir Europos skerdyklos (karės)? Skirtumo nėra! Chicagos skerdykla skerdžia keturkojus gyvunus, gi Europos skerdykla skerdžia dvikojus gyvunus.

Chicagos skerdykly mėsa naudojasi dvikojai gyvunai, gi Europos skerdykly mėsa naudojasi keturkojai ir snapuoti gyvunai. J.

Nuo prakalbų sakymo buvo susirgę Baranauškas ir pora kitų; o dabar p. Šimkus, sako, net kraujais spjauo. Prakalbos sąkyti, tai nėra taip lengvas darbas, kaip tuli mano.

Chicagoje lietuviai katalikai įsikūrė sau bažnyčią su 1800 sėdynių, o su stovinčiais tilpsij 4000 žmonių. Stebėtina, kodėl klerikalai savo centrą su "Darbininku" įsisteigė mažam So. Boston'e? Turbut, ne visi katalikai šoka pag: l kun. Kemešio muziką.

Rusų pasitraukimas nuo Vilniaus, — sako Petrogradas, — puikiausias šios karės žygis, nes nei momentu nebuvo perankstytas. Tikri didvyriai tie Rusijos karės vadai.

"Kovos" redaktoriūs daugiau rašinėja apie sveikatą, negu visi lietuviški daktarai su savo draugija.

Gal jiems rūpi pirmiausiai gydyti savo kišeniai.

Fritz as su Cyru-Vyru teisybę pasakė, kad veik kožnoj LSS. kp. randasi po vieną ar du nariu "kas tai aš", ir neiškalbesni nariai, nepripažindami jų didenybės "aš", — apleidžia kuopą. Tas yra tarp visų sriovių ir šalių. — tai pasaulio šiukšlės. Širšinas.

Žydas muša, žydas rėkia.

"V. Liet." nr. 37 š. m. vadina melagiais "Keleivj" ir "Laisvę", buk "Kel." meluojas, rašydamas žinias apie Rygą, o "Laisvę" meluojanti, rašydama apie Rusijoj klančią revoliuciją. Na, tegul sau ir meluotų soc. laikraščiai, bet "Vienybė L." tame pačiame num. sako: "Rusijos ministerių kabinetas griuvęs, Duma gali but išvaikyta (tas jau ir atlikta). Kalbama apie revoliuciją". Kas-gi čia? Tas pačias žinias pati skelbia, už kurias kitus vadina melagiais. D. D. P.

Iš karės pranešimų.

Petrogradas tvirtina su didele vilčia, kad vokiečiai negalės apsikasti savo naujojoj linijoj. Matomai, jiems ten ir nereikia apsikasti.

Vokiečiai skelbia, kad jie suėmė 3,900,000 kareivių rytų šalyje. Dabar mes žinosime, kur randasi rusų kariuomenė. Cuplis.

Paleistuvystės konkurso skelbėjas.

Gera žinomas analfabetas J. K. anuomet paskelbė konkursą už prirodymą: kodėl socialistai, teorijoj priešingi paleistuvystei, praktikoje-gi, tačiau, jų prigelbsti palaikyti. Ne vienas manė, kaip galėtų tokią mintis žmogui į galvą ir ateiti. Bet štai dabar sužinojau, kad pats autorius sugyvena su buriu nupuoliosios doros mergelių. Ilgesnių komentary skaitytojas nuo manęs neprivalai reikalauti Vokietukas.

Varnagiris pasitaisęs...

Brooklyno parapijonis trauko pečiais, beskaitydami "Drauge" korespondencijas iš Sheboygan, Wis., kuriose kun. Varnagiris aprašomas, kaip parapijonj mylimas. Brooklyne jo niekas nemylėjo apart keliatu saliuininkų.

\$50 pabaudos už bombardavimą Mockaus misijų.

Chicagoje tulas Antanas Budeikis gavo užsimokėti \$50 pabaudos už bombardavimą "kun." Mockaus "misijų". Budeikis, negulėdamas Mockaus sukritikuoti, pradėjo plytomis svetainės langus dauzyti.

Kodėl Vokiečiai Socialistai Balsavo Už Karės Paskolas.

Karl Kautsky, vokiečių socialdemokratų centro vadas, žurnale Die Neue Zeit kritikuoja dešiniųjų socialdemokratų parlamento vadą Davidą. Davidas savo prakalboje Bielefelde aiškino, jog socialdemokratai Reichstago atstovai 4 rugpjūčio balsavę už karės paskolą tikslu užtikrinti Vokietijai nevaržomąjį plėtojimąsi kolonijose.

Drg. Kautskys klausia: Ar tikrai vokiečių socialdemokratija stovi už kolonijinę politiką, o ne už Vokietijos sienų apgimimą? Ar didžiųjų šalių socialdemokratija privalo turėti skirtungus principus nuo mažųjų šalių socialdemokratijos? Ar stengimasis išnaudoti kitas šalis yra didžiųjų tautų socialistų programa dalis?

— Musų partija, — atsako Kautskys, — visada atmesdavo musų kolonijų politiką, ir vienu balsu atmetė ją Mainzo suvaizavime, kur dalyvavo ir David. Jinai visados užreiskė, kad kolonijinė politika neužtikrina didesnės šalies, apsaugos, bet padidina pavojų įsipainioti į militaristiškas paines ir reiškia neuzsitikrinimą šalies, varanciai tokią politiką.

KUOPOS, AR ŽINOTE, KĄ RAŠO JUSŲ SEKRETORIAI?

Vienos kuopos sekretoriūs rašo rajono sekretoriui tokj laišką: "...Musų kuopa nutarė užklausti jusų, ar negalėtum pagilinti laiko del nominacijų iki 6 d. Sept., nes iki 15 d. Sept. mes negalim suspėti sušaukti ekstra susirinkimo".

Rajono sekr. rašo: "Jusų prašymą išpildau. Jeigu jūs negalit suspėti iki 15 d. Sept., tai aš galiu palaukti iki 6 d. Sept. P. S. Daugiau į panašius užklausimus neatsakinėsiu, nes manęs rajonas neigaliavo juokus krėst. Rajono Sekr.

Kuopos sekretoriūs rašo: "Apie nominacijų pagilnimo laiką tai, turbūt, jūs nesupratote arba juokus krečiat; man rodos, butų ne pro šalį pasakyti jums, kad biskj daugiau pasimokintumėte, nors tiek, kad perskaityt kalendorių, pradędant nuo 31 ir baigiant ant 1".

Asį gi nuo savęs patarčiau kp. sekr., kad, kalendorių skaitant, skaitytų ne "po-evreiski, bet politovski", t. y. ne nuo 31 iki 1, bet nuo 1-mos iki 31; tada nereikės rašinėt užklausimų. Kaimynas.

"Vienybėj L." 33 num. randa jos gizelis J. Mikėlonis, kad "Laisvė" neva prašo aukų provai su "V. L.". Turbut, p. J. M. ne visi namie, jeigu "Laisvėje" išskaitė, kad "Laisvė" aukų prašanti; aš tą patį "Laisvės" straipsnj skaičiau, bet nieko tokio neišskaičiau; tai viena. O kita, nejaugi p. J. M. mano, kad tik "V. L." valia sau aukas rinkti (žiurėk num. 31 "V. L.", kur J. Sekėvičius paaukajia \$2.00), o "Laisvė" tas nevalia daryti. Tai logika. J. P. R.

ANT AMŽIŲ AMŽINŲJŲ.

Į "Darbininko": "Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus" tik viena "Lietuva" atsakė: "Ant amžijų amžinųjų. Amen." Kur kiti tautininkų laikraščiai?

Salis yra pabudavota ant savo darbininkų darbo.

Amerikos viltis randasi Amerikos darbininkuose. Ant jų laikosi salis. Per juos tiktai salis gali nuolatos augti. Darbininkas turi buti paremiamas, o dykduonius pabaudžiamas.

Pasekmės reiškia viską; kitkas nereiškia nieko.

Patriotizmas ir biznis yra labai artimi draugai.

Satyros Užpečkis

SOCIALISTAI MELAGIAI

Daug kartų man tenka matyti socialistų laikraščiuose užmetimus mums, Chicagos vyčiams, buk mes nieko neveikiame ir mes nereikalingi. Na, tad geriamieji, ko jūs norite iš mūsų, rašydami tokius niekus ant mūsų. Tai kas, kad piknuose vyčiais susimuša; kas, kad išlaužė svetainės duris prakalbų laike; tai kas, kad metė plytą per langą į svetainę kalbėtojų ir net ramiams gyventojams langus išdaužė. Ar tai nuodėmė? Ne, tai tikti smarkumo ženklas. Tai kas, kad ir mūsų North Sidės vyčiai 5 d. rugsėjo išvažiavo į kitą dalį meisto, gerai įsikausę, ir peiliais susipjaustė.

Po šimtas gy pypki, jeigu neeiliausite urzgę, tai busime priversti pamesti tuos nekaltus pasilinksmimus, iš kurių eina nauda "dievui ir bažnyčiai, kad smarkiai gyvuoja vyčiai".

Chicagos Vytis.

EKONOMIJA GIRTUOKLIAMS.

Duok savo pačiai du doleriu nupirkimui galiono viskės. Vienam galione randasi 69 drinkas. Pirk viskę vien tik nuo savo pačios; kol vienas galionas išsytušins, įnai turės keturis dolerius pasidėjusi banke ir turės du doleriu likusių pinigų pradėti biznį iš nauju.

Jeigu tu gyvenai dešimtį metų ir išitaisi per tą laiką pirksi gerimą vien nuo savo pačios, o per tą laiką viskės suėstas numirsi, tai ji turės užtektinai pinigų susiėdėjus, kad tave priderančiai palaidojus, tavo vaikus mokyklon leidis; užteks dar nupirkt stubą ir lotą, gauti kitą vyrą ir nustot mislijus apie tave.

F. M. Šugžda.
(Iš Buffalo Express.)

Kaimynas.

L." 33 num. randa J. Mikelonis, kad va prašo aukų pro L." Turbut, p. J. namie, jeigu "Laisvė", kad "Laisvė" auš tas patį "Laisvės" ičiau, bet nieko to ičiau; tai viena. O ši p. J. M. mano, L." valia sau aukas k num. 31 "V. L." kevičius paaukautą Laisvei" tas nevalia logika. J. P. R.

NE GRINORIUS.

Girdėjau, kad tamsta biznį užsidėjai?
— Taip, brolau, puikų drugštorį ištaisiau!
— Labai malonu girdėt. Vienok reikėjo jums žiūrėti geros vietos, nes šiuom tarpu su bizniais blogi laikai!.

— O ką tamsta manai, aš grinorius? Žinoma, kad suradau gerą vietą štai palei patį tautišką restoraną.

Ilgavyžis.

MATAU KITĄ.

Motina: — Vaikelai, tu niekuomet nenusiiprausi švariai veido.
— Sunus: — Ką galiu žinoti, kad jis nešvarus? Juk negaliu matyti.
Motina nuperka jam veidrodį ir klausia:
— O dabar?
Vaikas: — Mamá, aš dabar matau kitą Joną tenai. Onytė.

Korespondencijos.

SO. BOSTON, MASS.

Spalių 10 prieš piet socialistų svetainė atsibuvo LSS. 60 kp. susirinkimas, kur tapo išrinkta 8 delegatai į Mass. VI Rajono konferenciją, kuri atsibuvo 24 d. spalio Worcester, Mass.

Vakare toj pat svetainė 60 LSS. kuopa surengė koncertą, kur, taip sakant, buvo visko po biskį. Pirmausia drg. Bolis (iš Lawrence persikėlęs prie 60 kp.) sulošė monologą "Girtuoklis", iško publika prisijuokė iki ausų, nes drg. Bolis išmokęs gerai ir moka puikiai nuduoti. Antras, drg. Mizara padeklamavo "Kristus", pusėtinai gerai. Toliau drg. Ambrozaitienė pasakė puikų monologą "Trijų sunų motina", delko dauguma publikos šluostėsi ašaras. Po tam drg. Michelonas pasakė neilgą, bet gana gerą prakalbą. Toliau seka aukų rinkimas: surinkta \$13. Drgg. Ramanausko ir Ramanauskienės suloštas veikalėlis "Zvakutė užgęso" labai puikią prijuokino. Seseris Žvingilūnė iš W. Lynn, Mass., padainavo porą dainelių. Drg. Greviškis pasakė "Džian Bambos spyčią" ir dvi mažos mergaitės, "Bijūnėlio narės, padeklamavo po vieną deklamaciją.

Programas buvo iš dalies įvairius, ir publika buvo užganėdinta. Publikos atsilankė apie \$200; prie kuopos prisirašė keli nauji nariai.

Greitu laiku bus sulošta LSS. IV Rajono naudai puikus veikalas — K. Jasiukaičio 5 aktų drama "Prisikėlimas", kur ims dalyvumą 26 aktorai, ir visi yra parinkti iš So. Bostono, Cambridge'iaus ir Brightono.

Raulinaitis.

SO. BOSTON, MASS.

60 LSS. kp. lyg ir apsnusta savo veikime. Pirmiau buvusioje veikliausiais draugais apriomo; rengiama daugiausiai diskusijos, koncertai, teatrai; prakalbos gi buvo tik vienose šiame sezone, kalbėjo drg. Kučinskas. Daugiau reikia prakalbų ir pasikaitų.

N. J. Vabalninkas.

LOWEL, MASS.

203 LSS. kuopa parengė prakalbas; kalbėjo drg. Dusevičius apie bedarbę ir karę. Nukalbėjo labai gerai, prijaukino žmones ir prigradino. Prie soc. kuopos prisirašė 7 nauji nariai, 2 merginos ir 5 vaikai. Laikė prakalbų deklamavo 7 metų mergaitę ir gan gerai. Kad tai ir kiti tėvai taip dailiai mokinę savo kukdikus.

Pinavijos ziedas.

MERIDEN, CONN.

Straičiuoja 5 sidabro dirbtuvės ir viena stiklų dirbtuvė, iš viso 4000 darbininkų. Reikalauja 8 val. darbo dienos, o užmokesčio už 10 val.; dvigubo užmokesčio už viršlaikį; mėginimos po 25c valandai. Darbininkai susiorganizavę į A. Federation of Labor uniją, kur priglūti skyiui ir darbininkės. Miesto majoras davė uždėką svetainę prakalbam laikyti. Jis sako, varysias iš miesto visus skiaubus, kokius tik darbavai pasivežtų. Vienuobė pas darbininkus pavyzdiniga. Turime laimėti.

P. J. Sušinskas.

CHICAGO, ILL.

Soc. Dramos Ratelis statė scenoj Br. Vargšo veikalą "Pirmi Žingsniai". Veikalas suloštas gerai. Padainavo Chicagos Lietuvių Vyrų choras. Socialistas.

VALPARAISO. IND.

Iš geografiško atžvilgio Valparaiso miestelis gana dailioj vietoj randasi. Aplink lygumos. Didelių miestų arti nesiranda, tik ukiak.

Patsai miestelis pusėtinai švarus. Gatvės išbrukuotos; šaligatviai cementuoti ir medžiais nusodinti, taip kad miestas atrodo lyg sodnas. Apart vienos mažos Mica dirbtuvės, kitokių nesiranda; užtat nėra kam orą užteršti.

Cia randasi lietuviams žinomas Valparaiso universitetas. Šį universitetą nanko įvairių tautų studentai, kurių tarpe randasi pusėtinai burelis ir lietuvių. Mokslo metai padalinti į keturis bertainius. 21 rugsėjo atsidarė pirmas bertainis ir baigsis 14 gruodžio. Mokslas lėsuojas per metus \$65, per bertainį \$20. Valgis lėsuoja bertainiui (trims mėnesiams) \$19, \$23 ir \$26. Kambarį galima gauti nuo 50 centų ir augščiau. Įstot į šią mokyklą galima ir jokios mokyklos nelankius. Čia yra įvesti prirengimo kursai, kur prirengia prie įvairių profesijų: daktarų, advokatų, inžinierių ir kitokių. Įstot galima bile kada, tačiau patartina pradžioj bertainio. Visą imant atidon, ši mokykla yra, ypač lietuviams, pricinamiausia.

Čia yra V. U. L. L. Draugija, kuri palaiko puikų knygyną. Į šį knygyną pareina visi Amerikoj einantys liet. laikraščiai. Prieš karę buvo ir iš Lietuvos siunčiami laikraščiai, bet karės metu susilankė. Prie viršminėtos draugijos priklauso beveik visi lietuviškų mokiniai, studentai. Taip-pat randasi lietuvių ir ku-

skaičius, tačiau li; šiol choro jie dar neturėjo, išskiriant bažnytinus. Todėl linkėtina, kad šis pažangus darbas nenuveiktų niekais ir tatau yra sirdingai kviečiamas Worcesterio susirinkimų jaunimas grigulėt prie jo kuoskaitlingiausiai, nes, atėjus žmoges nuobodžiam laikui, išmokes dainuot, parengtume koncertų, vakarėlių bei šiaip suęję draugiškai pasilinksmintume laimomis.

Safyras.

SO. BOSTON, MASS.

60 LSS. kp. lyg ir apsnusta savo veikime. Pirmiau buvusioje veikliausiais draugais apriomo; rengiama daugiausiai diskusijos, koncertai, teatrai; prakalbos gi buvo tik vienose šiame sezone, kalbėjo drg. Kučinskas. Daugiau reikia prakalbų ir pasikaitų.

N. J. Vabalninkas.

LOWEL, MASS.

203 LSS. kuopa parengė prakalbas; kalbėjo drg. Dusevičius apie bedarbę ir karę. Nukalbėjo labai gerai, prijaukino žmones ir prigradino. Prie soc. kuopos prisirašė 7 nauji nariai, 2 merginos ir 5 vaikai. Laikė prakalbų deklamavo 7 metų mergaitę ir gan gerai. Kad tai ir kiti tėvai taip dailiai mokinę savo kukdikus.

Pinavijos ziedas.

MERIDEN, CONN.

Straičiuoja 5 sidabro dirbtuvės ir viena stiklų dirbtuvė, iš viso 4000 darbininkų. Reikalauja 8 val. darbo dienos, o užmokesčio už 10 val.; dvigubo užmokesčio už viršlaikį; mėginimos po 25c valandai. Darbininkai susiorganizavę į A. Federation of Labor uniją, kur priglūti skyiui ir darbininkės. Miesto majoras davė uždėką svetainę prakalbam laikyti. Jis sako, varysias iš miesto visus skiaubus, kokius tik darbavai pasivežtų. Vienuobė pas darbininkus pavyzdiniga. Turime laimėti.

P. J. Sušinskas.

CHICAGO, ILL.

Soc. Dramos Ratelis statė scenoj Br. Vargšo veikalą "Pirmi Žingsniai". Veikalas suloštas gerai. Padainavo Chicagos Lietuvių Vyrų choras. Socialistas.

VALPARAISO. IND.

Iš geografiško atžvilgio Valparaiso miestelis gana dailioj vietoj randasi. Aplink lygumos. Didelių miestų arti nesiranda, tik ukiak.

Patsai miestelis pusėtinai švarus. Gatvės išbrukuotos; šaligatviai cementuoti ir medžiais nusodinti, taip kad miestas atrodo lyg sodnas. Apart vienos mažos Mica dirbtuvės, kitokių nesiranda; užtat nėra kam orą užteršti.

Cia randasi lietuviams žinomas Valparaiso universitetas. Šį universitetą nanko įvairių tautų studentai, kurių tarpe randasi pusėtinai burelis ir lietuvių. Mokslo metai padalinti į keturis bertainius. 21 rugsėjo atsidarė pirmas bertainis ir baigsis 14 gruodžio. Mokslas lėsuojas per metus \$65, per bertainį \$20. Valgis lėsuoja bertainiui (trims mėnesiams) \$19, \$23 ir \$26. Kambarį galima gauti nuo 50 centų ir augščiau. Įstot į šią mokyklą galima ir jokios mokyklos nelankius. Čia yra įvesti prirengimo kursai, kur prirengia prie įvairių profesijų: daktarų, advokatų, inžinierių ir kitokių. Įstot galima bile kada, tačiau patartina pradžioj bertainio. Visą imant atidon, ši mokykla yra, ypač lietuviams, pricinamiausia.

Čia yra V. U. L. L. Draugija, kuri palaiko puikų knygyną. Į šį knygyną pareina visi Amerikoj einantys liet. laikraščiai. Prieš karę buvo ir iš Lietuvos siunčiami laikraščiai, bet karės metu susilankė. Prie viršminėtos draugijos priklauso beveik visi lietuviškų mokiniai, studentai. Taip-pat randasi lietuvių ir ku-

pų: LSS. 120 kp., L. M. S. A. 2 kp. ir L. M. R.-K. S. A. kp., Buvo ir SLA kp. ir TMD kp., bet negirdėt, ar jos dar gyvuoją.

V. U. L. L. Draugija laiko susirinkimus kiekvieną pektadienį. Toki susirinkimai atsibuvo su programais, kuriuose kiekvieno nario privalumas imti dalyvumą. Programai susideda daugiausia iš kalbų ir referatų. Kartais buna debatai (ginčiai) ir deklamacijos. Taigi norintiems yra gera proga lavintis, kaip kalbų, taip ir rašlavojų.

Pirmą dieną spalio viršminėta draugija laikė pirmą susirinkimą. Senoji valdyba: pirm. K. Kliuga ir rašt. Jovaiša, po trumpų prakalbėlių, užleido savo vietas naujai valdybai, kuri susideda iš: pirm. J. Vitkaus, ir rašt. p. N. Bertašenės. Programme dalyvavo Bertašius, medicinos studentas, kuris kalbėjo apie studentų užsilaikymą iš fizinio atžvilgio. Kalba buvo interesiniga.

Beje, linksmia yra paminėti, kad šj bertainį pribuvo daugiau lietuvačių, negu pirmiau.

Taipgi pažymėtina, kad lietuviui turi savos kalbos kliasas. Šj bertainį likosi suorganizuoti dvi kliasai: gramatikos ir sintaksės. Taigi patartina lietuvių jaunimui, norinčiam pasiekti mokslo, atvykti į šią mokyklą. Čia netik kad galit pasiekti mokslo anglų kalbot, bet ir savo prigimtos kalbos išmokti. O tas daug reiškia.

Rep-ris.

P. S. Norintieji platesnių žinių, kreipkitės, įdėdami ducentinį krasos ženklejį šiuo adresu: Lithuanian Library, 751 Cyrus St., Valparaiso, Ind.

R.

GARDNER, MASS.

Socialistų veikimas.

89 kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Skaityta atsišaukimas nuo anglų socialistų, kad gavus prenumeratų organui "Socialist". Nariai nutarė parsitraukti 50 egz., kurie ir išparduoti. Iš buvusių "fėri" kuopai liko pelno \$500.

Spalių 9 d. buvo sulošta "Pasakutinė Banga". Nors veikalas trumpas, bet gyvas ir daro įspūdį į liaudį. Atvaizdina, kaip baisiai apsieina despotai su klančiant liaudžia. Kuomet pasigirdo ant scenos liaudies balsai: "Mes kovojame už žmonijos liusybę, o mūsų broliai nesupranta, mus persekioja" ir "Broliai, sukurskim, ginklus į ranką", kilo baisus delnų plojimas. Artistai atliko roles gerai išskyrus nekurios. Publikos buvo nedaug, gal del bedarbių priezasties.

Spalių 10 d. TMD. parengė diskusijas temoj: "Ar jaunas vedęs laimingas, ar senas". Diskusantų buvo net 10; vieni darodinėjo, kad jauni vedę nelaimingi, o antri tam prieštaravo. Gaila, kad buvo tokių negražių išsireikškimų paleista, kad net susirinkusių "čeverykai sarmatijosi". Kaszin, ar diskutantai taja burna ir valgo?

Vienas bažnytinis žmogelis ir nuožmus pirmėvių priešas išdūmė, palikdamas moterį su 3 vaikučiais. Mat bijojosi stoti prieš teisę 4-tą sykį: jis buvo kaltinamas už šeimyniško gyvenimo ardymą.

12 spalio vietos sufragistės parengė prakalbas gatvėje. Kalbėjo Helen Todd iš Californijos; karštai gynė lygias moterims teises.

Onytė.

ATSAKYMAS BARONI VON PLOIKST, KAS LINK PAJUOKIMO LSS. 89 KP. IR K. ŠEŠTOKO.

Tulas Baron Von Pliokst bandė pajaukti LSS. 89 kp. narius už kvietimą K. Šeštoko į prakalbas ir taipgi K. Š. už sakyką prakalbų. Nieko nuostabaus nebūtu, jeigu B. V. P. būtų girčijęs prakalbą, bet dabar tik pa-

sigyrė, kad skaitęs laikraščiuose. Ogi panašų pajaukimų nebūtu nei viename pirmėviškame laikraštyje. Tai faktas, kad B. V. P. susirinko medegą iš klerikalų ir tautininkų laikraščių ir, neturėdamas kur pasidėti, atsidūrė "Šakėj" N 8. O "S." sutikdama su B. V. P. nuomone, ir patalpino, paskelbdama K. Šeštoką nauju "populizatorium", buk tai K. Š. vieton pripažinti kliasų kovą liepė visiems socialistams ženytis, o socialistų moteris turi gimdyti po 2 ar 3 vaikus, ir tik su tuom galės greičiau įvykdint socializmą.

Ant galo, perstato į juokų akademiją už pirmininką K. Š., už raštininką Margerį, o už studentus LSS. 89 kp. narius. Kadangi tas "Šakėj" buvo tilpės, o ją skaito ir pirmėviški žmonės, tat, kad skaitytojai nepamanytu, kad taip ir buvo, tai mes čia ir atkartosime, kokioj temoj K. Š. kalbėjo ir kaip.

8 d. rugp. LSS. 89 kp. piknike kalbėjo K. Šeštokas apie jaunuomenę, nurodydamas socialistišką jaunuomenės pavyzdinę elgimąsi, sakydamas: kur mes neisime, kur nežvelgsime, o ten pamatysime, kad socialistišką jaunuomenę toli-grauza yra pralenkus tautiškaiklerikalishką jaunuomenę pavyzdiniais pasieljimais ir kultūriniais darbais. O kas link tautiškaiklerikalishkos jaunuomenės, mes nebeatkartosime juvų pasielgimų, nes tas jaunuomenė minėta korespondencijose.

Toliau gi nurodinėjo, kad liaudies išganymas rymo ant socialistišką jaunuomenės pečių. Sako: Jaunuomenė, kuri drąsiai maršuoja su socialistiška vėliava, yra vienintelė galybė, prieš kurią dreba kapitalizmas ir visas piktas.

Todėl toji socialistiškoji jaunuomenė ir privalo atsiduoti liaudies išganymo darbiui, dirbt, kovot ir turēt laimėjimo viltį, jeigu jau ne iš savo prakilnių darbų, nors iš savo socialistišką dvasioj išauklėtų ir augintų vaikų, tatau socialistiškai jaunuomenėi labai daug dšmos reikia atkreipti į tvėrimą laisvų ir socialistiškų šeimynų, kurios auklėtų jaunąją kartą nuo pat mažens socialistišką dvasioj. Juk mes negalime tikėtis, kad tautiškaiklerikalishka šeimyna išauklėtų socializmo dvasioj savo kukdikius.

Tai, abelnai sakant, buvo tokiu turinio Šeštoko prakalba. Rodos, tai pagirtina ir publika liko užganėdinta. Išgirdus tokią prakalbą, labai nepatiko tautiškaiklerikalishkai jaunuomenėi, tačiau, idant išniekinus visuomenės akyse nepatinkama jiem Šeštoko prakalbą, sustverė savotiškąs pliotakas ir pasiuontė į tautiškus laikraščius, kurie su ukvata ir patalpino. O tulas B. V. P., gal turėdamas kokį ypatingą piktumą ant K. Š. ir ant LSS. 89 kp., irgi sustverė savotiškąs pliotakas, paimdamas medžiagą iš tautiškaiklerikalishkų laikraščių ir pasiuontė į "Šakė", kuri ir patalpino.

Nežiūrėti į K. Š. praeties gyvenimą, bile tik dabar yra atsidavęs socializmo idėjai. Nes jeigu paimsimės dalyką ir perkratsysime, tai gal rasime dar daugiau pas visus visokių prasizen gimų, negu pas K. Šeštoką arba pas LSS. 89 kp.

LSS. 89 kp. valdyba: Org. Jonas Ivonaitis, Sekr. Juozapas Pilkauskas, Izd. Wm. Evans.

NASHUA, N. H.

Sustraikavo 3,000 Nashua Manufacturing kompanijos darbininkų. Vidutinė mokestis buvo nuo \$5.50 iki \$6.60, tik mašinų darbininkai dasidirdavo iki \$10.50 savaitėj. Pás darbininkus upas pakilęs.

Jackson kompanijos darbininkai irgi kalbasi apie strai kavimą. Nashua'ietis.

NASHUA, N. H.

Per drg. M. Dusevičiaus prakalbas liko atgaivinta socialistų kuopelė iš penkių narių. Kalbėtojas aiškino apie darbininko dabartį ir ateitį, taipgi ir apie moterims lygių teisių reikalingumą. Publikos susirinko apie šimtas ypatų. Nashua'ietis.

WORCESTER, MASS.

Tulas Justukas per "Kovą" bandė apšmežti Jaunimo Klubo bei Jaunimo Ratelio tvėrėjus; girdi, jiems nerupi jaunimo švietimas, o kas kita. Bereikalingas tai žmonių teršimas. Jaunimo Ratelis yra sutvertas ant laisvų pamatų ir jau turi 40 narių, kurie ir lavinasi dailėje ir doruose užsiėmimuose, atitraukiant jaunimą nuo girtuokliavimo ir panašių užsiėmimų.

J. Motiejaitis.

ROCKFORD, ILL.

Parapijonis parengė prakalbas, kur kalbėjo vietinis kun. Taškunas ir kun. Vaičiūnas iš Chicagos. Pirmasis nieko gero nepasakė, tik keikė socialistus ir progresyviškesnes darbininkų organizacijas. Antrasis kiek rimčiau kalbėjo, bet irgi nieko gero iš jo kalbos neišėjo. Sako, organizuokime Lietuvių Rymo Katalikų Darbininkų Sąjungos kuopas, tai busime geri ir dievui ir bažnyčiai, o ir straiikus laimėsime. O kaip gi kunigai mano laimėti straiikus tose dirbtuvėse, kur dirba kelias katalikų, o visi kiti kitatikiai ir kitataučiai? Tegul sau kelias straiukuoja, bosai gaus jų vieton kitų darbininkų. Laimėti straiikiui reikia tarptautinės unijos, nedarancios skirtingo nei tautoje nei tikyboje.

Po kunigėlių kalbų buvo mėginta užduoti klausimai, bet jie griežtai atsakė atsakinēt į klausimus.

V. V. Vosylius.

Susivienijo vietinis Socialist Party lietuvių skyrius su vietine LSS. kuopa; veikimas pasidarė gyvesnis ir pasekmingesnis; vis daugiau ir daugiau ateina naujų narių prisirašyti kuopon. Neseniai drg. Klinga turėjo čia savo prakalbas. Paminėjimui 10-metinių Sąjungos sukaktuvių turėjome prakalbas ir dalinome žmonėms jubilėjinį "Kovos" numerį.

Nepersenai čia kalbėjo ir "kun." Mockus, kurio prakalbos apie bibliją, poterius ir kitus dvasiškus dalykus žmonėms labai patiko.

J. W. R.

NIAGARA FALLS, N. Y.

Kun. Kasakaitis tvėria Rymo Katalikų Susivienijimo kuopą, sako prakalbas, keikia socialistus, šaukia, kad žmonėms aukautų ant bažnyčios, ir šimet jau susirinko ant bažnyčios porą tūkstančių doleriu. O apie sėlėpimą nukentėjusiųjų nuo karės Lietuvoj mūsų brolių kunigėlis niekadės nei žodžio neprisimeina; matyt, bijosi, kad parapijonis neišduotų savo pinigų kurtur ir galėtų jam daugiau nebelikti.

Martin Janch.

DES MOINES, IOWA.

Kalbėjo drg. Klinga LSS. 160 kp. prakalbose per du vakaru. Prie kuopelės prisirašė du nauju nariu. Padeklamavo O. Dągiluotė. Publikos prisirinko ne mažai.

Dukterų Dėdė.

WESTVILLE, ILL.

26 LSS. kp. statė scenoj "Nihilistus". Nusisekė, tik scenerijos buvo perpastos. Publikos buvo daug. Ąčiu lošėjams ir rengėjams. Laisvamaniai užsikvietė Mockų į prakalbas. Neramumu parapijonims. Davatkėlė.

RUMFORD, ME.

Lietuvos Dukterų Draugystė statė scenoj "Kerštinga Meilė". Veikalas puikiai sulošta. Po tam buvo šokių ir žaismų. Griėžė gerai suderinta lietuvių orkestra. Liks pelno. Aušra.

WORCESTER, MASS.
40 kp. LSS. susirinkime 11 spal. buvo perskaitytas drg. Kapsuko laiškas, kur prašoma, kad paremtum "Socialdemokratą". Susirinkimas laiško turiniui pritarė ir draugai suaukavo \$2.15; be to, gauta penkios prenumeratos, taip kad išviso pasiuntėm "Socialdem." \$4.65.
P. G. Dėdynas.

E. ARLINGTON, VT.
3 kp. L. D. L. D. turėjo savo susirinkimą, kuriame nominavo kandidatus į tos draugijos viršininkus ir balsavo už organą tai draugijai. Buvo paduota "Kova", "Keleivis" ir "Laisvė". Po diskusijų "Kova" aprinkta organu L. D. L. D.
Pažymėtina, kad pas mus daugelis buvusių "karštųjų" socialistų išbėgiojo iš Sąjungos, kaip tik, prisidėjus prie Soc. Party, prisiejo mokėti po dešimtąką daugiau į mėnesį. Tokiu būdu tie vyrai parodė, kaip jiems buvo brangi socializmo idėja.
S. Pašulnietis.

TAMAQUA, PA.
103 LSS. kp. pernai šiek tiek veikė; buvo parengusi kelias prakalbas ir prelekcijas; buvo manyta šiais metais ką nors daugiau nuveikti, bet, ant nelaimės, kuopa pradėjo net ir pati krikiti, kaip Grigo bitės; jau narių negalima susišaukti nei į mėnesinį susirinkimą mokėsių užsimokėti, uti taip visiškai apsnudo.
Čia lietuvių gyvena į 400 šeimynų ir nemažai pavienių; yra kelios pašalpinės draugijos, bet jos nieko neveikia nei apšvietai, nei visuomenės labui, nei renka aukų nukentėjusiems nuo karės. Jaunimas gi daugiau nieko nežino, kaip tik saliuuose alku-nėmis barus šveisti ir naikinti svaiginančius gėrimus.
J. Ateivis.

WATERBURY, CONN.
Įvyko 34 LSS. kuopos koncertas, kuris susidėjo iš 25 įvairių gabalėlių. Tarp ko kito, drg. Pruselaicio choras sudainavo keliatą dainų; smuikininkas Pr. Gegžnas gavo gvyų gėlių buketą už puikų griežimą.
17 spalių 34 LSS. kuopos choras stato scenoj "Užburta Kunigaikštį". Pusė pelno skiriama nukentėjusiems nuo karės.
34 kp. apvaikščios 10-metines LSS. sukaktuves; kalbėtojum bus bene drg. J. Šukys. Kuopa parsitraukė 150 egz. "Kovos" jubilėjinio numerio.
Drg. K. Jakimavičia išvažiavo Bridgeportan.
27 spalių L. L. Susivienijimo 4-ta kuopa stato scenoj "Jono Širdis".
14 spalių Moterų Apšvietos Klubas rengia banketą.
Rengiama sutverti L. D. L. Draugijos kuopa.
P. Motiečius.

GREAT NECK, N. Y.
Civiliu šliubu apšvedė drg. Pr. Naunikis su p-č K. Jukelidite, be jokių bažnytinių ceremonijų. Politikiems kankiniams surinkta \$8.00 aukų. Gužutis.

Sąjungos Reikalai
APIE TEORETIŠKĄ ŽURNALĄ.
"Kovos" nr. 40 drg. D. Pila plačiai rašo apie reikalingumą mums Teoretiško Žurnalo. Taigi ir man rodos, kad toksai žurnalas yra net butinai reikalingas mums. Mano nuomone, toksai žurnalas atneštų nemažą naudą Sąjungai. Kad ir pinigškos naudos nebūtų, tai būtų didelė moralė naudą. Toks socialistiškas žurnalas, rimtai gvil-denantis svarbiuosius visuomenės veikalus ir soc. teoriją, turėtų

nemažą įtekmę visuomenėje ir be abejo, išdirbtų mums nemažą skaičių pasekėjų. Jau senai suprantame, jog vienos "Kovos" mums neužtenka. "Socialdemokratas" yra permažas ir musų, amerikiečių, klausimai ten negali būti apkalbami tiek, kiek mums reiktų. "Kova" gi duoda mums tik žinių ir lengvesnių pasiskaitymų.
Žurnalui būtų galima gauti musų rimčiausių rašytojų straipsnius; pradžiai jo leidimo, be abejo, suaukautų draugai sąjungiečiai, o paskui jis pats apsimokėtų. Pradėti tam darbai, mano nuomone, reiktų:
1. Parinkti kelius darbščius draugus, kurie tą darbą varytų.
2. Įsteigti Sąjungos Teoretiško Žurnalo fondą.
3. Apsvarstyti ir nustatyti jo jo dydį ir kainą.
Sukruskime, neduokime sumanymui nustumti. Klerikalai steigiasi laikraštį po laikraščiu, žurnalą po žurnalui tuo tikslu, kad nemąstančius žmones suimti savo bizniškan delnan. Mes gi vardu savo idėjos, o ne biznio, vardu žmonių apšvietos turime išleisti žmonėms rimtą žurnalą.
T. Bimba.

ATIDAI VIII RAJONO DRAUGŲ.
LSS. VIII Rajono konferencija bus laikoma 14 d. lapkričio. Pradžia 9:30 iš ryto, trauksis iki trijų po piet.
Kuopos, teikkitės pasirupinti prisiuntimo delegatų; delegatai renkasis vienas nuo penkių arba nuo didesnės pusės dešimties; delegatai turi turėti nuo kp. mandatus.
Priegtam, kuopos, siųsdamos delegatus, privalo užsimokėti į rajoną visas užvilktas mokes-tis, nes kitaip bus prašalintos iš rajono.
Pastaba delegatams: — Dele-gatai, teiksitės pributi viršpa-skirtu laiku; to negalėdami iš-pildyti, geriau padarysite, kad visai neapsiimsite.
J. Ateivis.

LSS. VIII RAJONO DRAUGŲ DOMAI.
Kadangi mums pristojus prie Soc. Party buvo išduotos dve-jopos mokesčių knygutės, tai yra, prisiųstos drg. J. Stasiulevičiaus nuo Soc. P. of America ir išduotos iš Soc. Party of Cook County, kurias man išdavė Čook County raštininkas, — tai mes, kurie, priklausom prie Cook County, jas ir turime var-toti. Pirmesnės knygutės geros, jeigu pasitaiko išsikelti į kitas valstijas, kuriose panašias var-toja.
Kurie draugai stampas buvo-te pradėję lipdinti į pirmiau prisiųstas, dabar lipdinkite į kitas.
A. Kairys.

ATSİSAUKIMAS!
LSS. 40-ta kp. apturėjo laišką nuo L. Z. S. A., kuriame reikalaujama, kad visi spaudos darbai būtų duodami tik tokioms spaustuvėms, kurios turi L. Z. S. A. unijos ženklą; taigi 40-ta kuopa, laikydama savo mėnesinį susirinkimą 12 rugs. perskaite atsišaukimo laišką, vi-sapusiškai apsvartė ir vienbal-siai pritarė reikalavimui, sutik-dama duoti visus spaudos dar-bus minėtoms spaustuvėms (su ženklų L. Z. S. A.). Ir nutarė paskelbti laikraščiuose tą savo nutarimą, kad paragint prie to ir kitas draugystes, kad visos organizacijos, kuopos ir draugystės remtų L. Z. S. A., duo-damos savo spaudos darbus tokioms spaustuvėms, kurios randa-si toj zeceriu unijoj.
Prot. sekr. S. V. Bacevich.

AUKOS POL. KANKINIAMS.
Iš Montello, Mass. per drg. Levicką \$3.25.
Aukų priėmiau per drg. L. Pruseiką iš Brighton, Mass., pa-silinksmine pas Vaškis — \$7.90.
Vardai šių pastarųjų aukavu-

sių garsinta 78 nr. "Laisvės".
R. ir K. Š. Izdininkas.
J. Ramanauskas.

MONTELLO, MASS.
Mums besilinksminant, Anta-no Strazdo vardo dieną pami-nint, sumanyta drg. J. Vaičiu-no iš svečių parinkti aukų poli-tikiems kankiniams. Aukų su-rinkta \$3.25. Aukavo: A. Straz-das ir P. Vaičiunas po 50c; V. Dūbendris, A. Bočiulis, J. Straz-das, T. Šaulienė, J. Petkunas, J. Kalėda, J. Vaičiunas po 25c; M. Manikienė, A. Liuminė ir A. Vaičiunienė po 10c.
V. Dubendris.

TRIMĖNESINĖ "KOVOS" ADMINISTRACIJOS ATSKAITA. UŽ LIEPOS, RUGPJŪTĮ IR RUGSĖJĖ MĖNESIUS 1915 M.
Sąnarių mokesčiai:

kp.	mok.	kp.	mok.	kp.	mok.
1	28.80	2	9.60	3	16.60
4	31.75	5	10.20	6	10.80
7	10.90	8	4.40	9	4.40
12	3.50	14	23.80	15	17.50
16	4.00	17	19.60	18	8.60
19	53.60	20	9.80	22	13.40
23	4.80	26	8.95	28	7.40
27	7.20	29	15.95	30	2.00
31	3.50	32	6.50	33	18.80
34	21.81	37	14.00	39	6.60
40	23.00	41	7.85	42	11.20
44	6.50	46	15.60	49	15.60
50	11.40	51	12.20	52	5.10
53	5.60	54	4.40	55	13.75
56	1.20	57	9.00	58	13.00
59	11.20	60	23.00	64	21.20
65	7.40	67	10.00	68	4.80
71	17.41	73	9.85	74	5.20
75	11.20	77	5.20	79	12.00
80	6.05	81	27.00	83	4.20
84	10.80	85	3.20	87	6.20
89	8.00	90	5.00	92	10.70
95	4.00	100	7.50	101	5.40
103	1.40	105	11.00	106	3.60
108	7.25	113	3.15	116	30.40
117	6.60	123	3.20	126	4.60
128	2.00	129	6.00	131	8.00
133	4.70	134	4.00	137	12.00
136	6.00	138	12.80	144	2.80
145	7.45	147	13.00	150	2.40
151	7.20	154	4.80	160	6.20
161	4.40	168	10.60	169	2.80
170	5.40	171	3.00	174	4.20
176	2.40	177	3.20	178	7.60
182	5.80	183	4.35	186	6.97
187	14.40	203	8.60	204	3.00
205	5.00	206	6.00	217	6.80
218	10.45	219	1.80	221	1.00
222	3.60	223	7.60	224	4.00
225	2.80	231	2.20	233	4.25
235	5.75	237	6.00	238	4.30
239	3.80	240	1.80		
					\$1116.45

Pavienių narių mokesčiai:

V. Narbutaitė	5.50
I. Lorantas	2.50
D. I. Alekšis	2.10
I. Čerkauskas	1.75
S. K. Sherman	2.00
A. Straigis	1.75
A. Pašakarnis	1.50
A. Dagis	1.50
J. Dambrauskas	1.40
M. Rudavičius	1.40
J. Kijauskas	1.40
A. K. Baltrušas	1.20
I. kp. iš Canados	1.20
K. Didžiurgis	1.00
Z. Katilius	1.00
A. K. Baltrušas	1.00
B. Krasauskas	1.00
F. Gražys	1.00
J. Bulota	1.00
S. Krasauskas	0.75
W. B. Arch	0.75
J. Saveikis	0.75
J. D. Tannis	0.50
	\$33.70

Sąnarių mokesčiai Socialist Party:

kp.	mok.	kp.	mok.	kp.	mok.
1	12.10	2	2.40	3	14.15
4	14.25	5	4.30	6	5.60
7	3.10	8	2.20	9	1.60
12	1.70	14	5.30	15	8.50
16	2.50	17	14.05	18	5.20
19	16.10	20	4.00	22	16.65
23	2.00	27	5.00	26	4.40
28	4.30	29	7.70	31	1.60
32	3.60	33	9.40	34	11.25
36	1.25	37	4.90	38	2.65
41	4.50	42	7.20	44	3.10
46	7.80	49	8.98	50	3.80
51	10.38	52	4.10	54	2.20
55	6.80	56	5.00	57	4.40
58	3.60	59	5.30	60	9.29
64	4.50	65	1.60	71	12.00
73	4.50	74	3.00	75	5.30
77	2.40	79	2.30	80	3.40
81	13.00	83	2.70	84	3.00
85	1.00	87	2.80	89	4.56
92	2.40	95	2.30	100	3.00
105	4.57	106	2.70	108	2.80
113	2.00	116	6.13	117	1.70
123	1.20	128	8.00	129	4.50
133	3.12	134	3.87	135	2.10
136	2.65	137	4.90	138	2.65
144	1.25	145	3.88	147	6.60
150	1.88	151	3.40	154	2.10
160	3.10	161	1.30	168	5.10
169	1.30	170	5.45	171	1.90
174	3.85	177	1.60	178	6.00
182	5.30	183	3.00	186	4.13
187	5.00	203	7.01	204	7.00
205	3.00	206	2.60	217	7.00
218	6.55	219	1.80	221	8.00
222	3.55	223	1.10	224	2.00
225	1.90	231	1.60	233	2.50
234	1.50	235	4.00	237	3.10
238	2.30	239	2.15	240	1.93
					\$530.75

Pavieniai nariai į Soc. Party:

K. Matuliuskas	1.00
A. Paskevich	1.00
J. Lorantas	1.00
J. Dambrauskas	87
S. K. Sherman	70
G. Čerkauskas	70
D. J. Alekšis	70
M. Rudvičius	60
J. Kijauskas	60
A. Pašakarnis	50
Z. Katilius	50
V. Narbutaitė	50
D. Tannis	40
F. Gražys	40
J. Bulota	30
A. Dagis	30
J. Saveikis	30
A. K. Baltrušas	30
S. Krasauskas	25
B. Krasauskas	20

Aukos knygai "Mot. ir Soc.":

23 kuopa	6.00
22 kp.	5.00
170 kp.	4.00
5 kp.	4.00
37 kp.	5.00
40 kp.	3.25
33 kp.	2.85
20 kp.	2.35
138 kp.	2.50
60 kp.	2.10
113 kp.	2.10
86 kp.	2.10
225 kp.	2.10
5 kp.	1.50
225 kp.	1.50
31 kp.	1.00
V. B. Arčikauskas	1.00
223 kp.	1.00
219 kp.	1.00
221 kp.	1.00
56 kp.	1.00
	\$42.40

Aukos "Kovos" Fondan:

19 kuopa	12.85
34 kp.	16.05
71 kp.	10.20
42 kp.	8.75
J. Beneševičiūtė	7.00

A. Straigis 20
K. Didžiurgis 10
Viso \$11.52

"Kovos" prenumerata:
K. Budris 2.05
P. Murauskas 2.00
Lith. Ass'tion Club 2.00
F. Jonaitis 2.00
A. Remeikis 2.00
P. Bruzgiūtė 2.00
S. Shashkū 2.00
S. Latvaitis 2.00
J. Pužiuskas 2.00
F. Mulgunas 2.00
P. Jasinskas 2.00
Geo. Orin 2.00
M. Auksaričiūtė 2.00
J. Stankevičius 2.00
Per J. Kulboką 2.00
J. Valukas 2.00
J. Jonaitis 2.00
C. Blažys 2.00
J. Vilcinskienė 2.00
J. Vanagas 2.00
D. Matonis 2.00
K. Zvedrinsk 2.00
C. White 2.00
A. Svežida 2.00
F. Pauliukas 2.00
A. Balčiunas 2.00
15 kp. iš Scotland 2.00
M. Numavičius 2.00
M. Ruplens 2.00
J. Baltromaitis 2.00
J. Pelanis 2.00
V. Yancius 2.00
V. Gutauskas 2.00
P. Danskevičė 2.00
Joe. Davis 2.00
M. Watermetz 2.00
A. Treinauskas 2.00
G. Yuškaitis 2.00
P. J. Slikas 2.00
Per K. Motuza—A. Gumauskas 1.75
Per Petrauską, P. Dirda 1.75
Per J. Minett 1.50
A. Feitusek 1.00
V. Kolita 1.00
J. Klevinski 1.00
C. J. Shukis 1.00
L. Tamkus 1.00
S. Rayvott 1.00
J. Pelaskis 1.00
J. K. Ginkus 1.00
Per J. Petrulį 1.00
Per J. Braknij 1.00
M. Misevičius 1.00
K. Alekna 1.00
Per J. Grinių 1.00
S. J. Cepulis 1.00
J. Vasaitis 1.00
Per J. Weiner 1.00
J. K. Braknis 1.00
F. Ripkus 1.00
Per J. Turan 1.00
S. Kazukevičius 1.00
M. Velykis 1.00
A. Prakevičius 1.00
V. Vilkauskas 1.00
J. Balas 1.00
Per G. Spare, F. Zalkauskas 1.00
J. Balčiunas 1.00
J. Statkus 1.00
Per C. Spare, F. Orintas 1.00
A. Adomavage 1.00
Wm. Tyllo 1.00
John Rauduvis 1.00
Per K. Motuza, T. Zimitavičius 90
Per K. Simkonį 75
Per J. Steiger & Co. 68
L. Sudentas 50
Per K. Krijauskas 50
Per V. Kroll 50
Viso \$119.88

Aukos Preso Fondan:
IV-tas Rajonas 25.00
137 kuopa 12.75
18 kuopa 10.00
60 kuopa 8.65
17 kuopa 8.75
6 kuopa 7.25
154 kuopa 7.00
52 kuopa 5.25
A. Tirva 7.00
187 kuopa 5.00
1 kuopa 5.50
49 kuopa 5.00
129 kp. 5.00
33 kp. 65.00
87 kp. 5.00
79 kp. 5.00
117 kp. 5.00
73 kp. 5.00
27 kp. 5.00
218 kp. 5.00
37 kp. 5.00
14 kp. 5.00
233 kp. 5.00
206 kp. 5.00
86 kp. 5.00
136 kp. 5.00
151 kp. 5.00
64 kp. 5.00
113 kp. 5.00
190 kp. 5.00
40 kp. 5.00
26 kp. 5.00
138 kp. 5.00
29 kp. 5.00
28 kp. 5.00
50 kp. 5.00
20 kp. 5.00
204 kp. 5.00
265 214 kp. 5.00
68 kp. 5.00
218 kp. 5.00
5 kp. 5.00
225 kp. 5.00
A. Krasnickas 1.00
31 kp. 1.00
V. B. Arčikauskas 1.00
223 kp. 1.00
219 kp. 1.00
221 kp. 1.00
56 kp. 1.00
Viso \$240.42

ISLAIDOS:
"Kovos" išlaidos: \$154.10
Statymas 56.37
Spauda 13.56
Korektavimas spaltose 15.39
Laužymas 11.56
Metalo šildymas 47.00
Prie adresu mainymo 86
"Kovos" mėtymas 140.75
Krasa ir ekspedija 131.20
Popiera 12.50
Atramentas 9.00
Už raštus "Kovai" 378.00
Redaktoriams algos 10.45
Klišės 14.45
Viso \$980.74

Namo išlaidos:
Randa 75.00
Gasas 20.90
Elektra 47.87
Viso \$143.77

Algos:
Administratoriui 185.00
Knygvedžiui 165.00
Viso \$350.00

Administracijos išlaidos:
Sargui už namo saugojimą 3.00
Lempų peržiūrėjimas 1.20
Už abrusus 2.70
Sveitimui popiera 20.00
Išmatų (popierų) išvežimas 10.00
Ribbon del Typewriterio 7.75
5.00
Mainymas Canados pinigų 17.71
5.00
Už telefoną 12.50
Kortų del Ledgerio 1.20
Lempoms reikmenų 3.32
4.15
Plunksnų pirka 1.00
4.00
Telegrama Račkusui 3.32
3.60
Linotype matrix 1.76
6 lempos ir spaustuvę 1.20
3.50
Laikraščiai į redakciją 3.09
3.07
Pasiuntimas literatūros 20
3.00
203 kuopa skola 2.81
3.00
Knygvedžiui knyga 3.35
3.00
Paišukų del administracijos 20
2.50
Telegrama Plepiui 3.36
2.50
224 kp. skola 1.20
2.00
Raktas del durų 2.25
2.00
Aliejų mašinoms 1.05
2.00
Mimiografui atramento 1.65
2.00
Stencil popiera del mimiogr. 1.75
2.00
Popiera del spaudz. ant mim. 2.00
1.75
Varn

NEMOKĖK NĖ CENTA

Kam pirkt, ir brangiai mokėt už brudą tavorą, kad čia gali gaut geriausią tavorą visai pigiai.

Inventorius: 320.00
preso 19.00
fel mimiografo 10.00
"Kaip Mus Apvagi" 10.00
"Mot. ir Soc." 7.96
arsinimai "Kovoj" 2.20
Bylos išlaidos: uskui už penkis dienas 15.00
am karai, telefonas 3.00
už kanciją 2.00
s belos 7.96
teismo 10.00
dos 2.00
svietkui 10.00

arsiniai darbai: netymas ir spauda 132.20
131.00
262.60

šėgu sutrauka: laidos 980.74
dos 143.77
ijos išlaidos 56.10
350.00
ir pren. kitų laikr. 46.28
šlaidos 16.34
išleidimas 48.08
605.99
arby išlaidos 256.66
j išmokėta 539.41
oc." kastaivo 262.49
pgarsinimų statymas 177
111.95
t notų 6.00
os 105.91
gu \$3532.33
tu izde buvo 621.02
\$3894.44
3532.33
lieka \$3521.11

švos" kostumeriai: jų labai sirdingai, tida į šį dalyką, mat stai siųsdami pinigų s darbus ar už literatūriate bilų, o tik maing už ką, pinigų kas padaro labai daug o darbo, o kartais net kurių išvengtį labai iame atvejyje; tad visuomet siųskit biigais.

uoopų atidai! ar pavieniai nariai, iuntēt mēn. duokles ricio mėnesio, tai šioje netelpa, taipgi mōstosi į skyrus "Mėoklių" ir "Soc. Partineldžiam pirm apsttik vėliaus klauskit ēra atskaitoje.

L. S. Kupchinskas.
Knygvedis.

rtų Kontrolės Kom.; atskaitos perziūrētos los puikiai sutvarkyos vedama atsakanos bilos teisingos ir sutvarkytos.

Turtų Kontrolės Kōstoja veikus ir atsiu draugais. Tikimės, izduoti, ypač paskuti-atlikome teisingai.

ont. Kom.: R. Merkis,
Jurgis Plepis,
J. Pocius.

ministracijos. Si atdo, kad už pašalinimo atlikę Sajungai gryr per prasciausias 3 kuomet visi spaudos kuoja — arti \$200.00, jau pradeda suprasti "a" gali pasilaikyti ir spaustuvę darbas, ad visi sąjungiečiai uprastų ir, kiek galētysi gauti daugiaus savo spaustuvės.

s atskaitomis, Turtų Komisija (pagal repasinaikina. Se-skaitas kontrolioas Ekspertas.

Naujausios Knygos 'Kovos, Sklade

- Alkoholis ir Kudikiai 10c
 - Amerikos Valstiečiai 10c
 - Amerikos Cirkas 05c
 - Apie Dievą, Vėlinių ir Pragarą 25c
 - Amžinos Dainos 15c
 - Amerikoniskos Vestuvės (kom.) 10c
 - Ateities Surėdymas 15c
 - Baltramiejaus Naktis 75c
 - Byla Detroito fanatikų su soc. 25c
 - Bomba (komedija) 25c
 - Darbininkų Priespauda ir tt. 10c
 - Darbas (romanas) 75c
 - Dilgelių Ziedai 15c
 - Džian Bambos spyčiai 25c
 - Dievo Žmogus 25c
 - Delko Žmogui reikia valgyt 15c
 - Darbininko Sveikata 10c
 - Daktaras Kišeniuje \$1.00
 - Darbininkų Kalendarius, 1915 10c
 - Emelija Pleteraite 10c
 - Galutinas Klesų kovos tikslas 10c
 - Graudų Verksmai 10c
 - Giedros Kalendarius 20c
 - Gyvenimo Banga 15c
 - Griuvėsiuose 15c
 - Gyvas Grabe 10c
 - Igaudo Kalendarius, 1912 m. 25c
 - Instatymai susirinkimų vedimo 05c
 - Iš Gyvenimo Dvasiškių tėvelių 25c
 - Išvogimas iš Poviako kalėjimo 25c
 - Kodėl aš netikiu į dievą 25c
 - Kur Musų bočiai gyveno 25c
 - Kaip Pastoti S. V. Piličių 05c
 - Kudikių vergija L. Amerikoj 05c
 - Keleivio Kalendarius, 1913 m. 25c
 - Ko Mus mokina žvaigždės 10c
 - Kontrabandnikai (tragedija) 20c
 - Kirpikai 05c
 - Kaip aš tapau milijonierium 10c
 - Kunigai, Bedieviai ir Soc.-Dem. 10c
 - Kaip seni žmonės pers. sau ž. 10c
 - Kelionė per Peklą 10c
 - Kaip žmogus ant ž. atsirado 20c
 - Knypkis (komedija) 10c
 - Kaip mus apvagia 15c
 - Kovotojų Giesmės 15c
 - Komunistų Manifestas 15c
 - Langvas budas išmoktangiškai 25c
 - Lekiatai prie laikrodžio 25c
 - Laiškai pasmerktųjų mirtin 20c
 - Liaudies Dainos 15c
 - Lietuvos Gaspadinė 25c
 - Legališki Žmogžudžiai 10c
 - Mikės Valdinių poteriai 05c
 - Moteriškė ir Meilė 20c
 - Mokinkimės rašyti 25c
 - Monologai ir Deklamacijos 25c
 - Materijališkas istorijos suprat. 25c
 - Moteris ir Politika 15c
 - Netikėtai (komedija) 10c
 - Naujas Budas 10c
 - Nuoko prik. žmonijos nuotikiai 10c
 - Nihilistai (tragedija) 25c
 - Otiec Konstantin 05c
 - Paslapstis (monologai) 15c
 - Prasikaltimai ir Prasikaltėliai 10c
 - Politiškas minių streikas 08c
 - Penktas Prisakymas (drama) 10c
 - Per skylę ir P. Švenčiausia 10c
 - Popas ir Velnias 10c
 - Paparcio Ziedas 15c
 - Paskutinė Banga (drama) 10c
 - Priekus Engels 25c
 - Politiška Ekonomija 25c
 - Raistas (Idomi knyga) \$1.00
 - Revolucijos Atbalsiai 15c
 - Rosijos caras (monologas) 10c
 - Socializmas ir Religija 10c
 - Socializmas kuomi yra, ir tt. 15c
 - Seimynos Istorija 10c
 - Seimyniškas Liet. Gyvenimas 35c
 - Socializmas A B C 10c
 - Steponačio Raštai \$1.00
 - Socialistiški Zenkleliai 05c
 - Soc. Zenkleliai (užšriubuojami) 25c
 - Sveikata ir kvėpavimo lavinimas 25c
 - Socializmas ir darb. klausimas 25c
 - Sielos Balsai 75c
 - Svajus (poema) 40c
 - Socializmas 10c
 - Soc.-dem. Moklo pamatai 20c
 - Teatras 25c
 - Tarpt. Kalba Esperanto \$1.00
 - Teisingos Paslapstis 25c
 - Teisybė 10c
 - Tabakas 25c
 - Trimitas (dainos su natoms) 75c
 - Trimitas (apdarytas) \$1.00
 - Vienas Respublikos karalius 10c
 - Viennos Revoliucija 12c
 - Vyskupas Miriel 08c
 - Valstybė ir Socializmas 10c
 - Žmonių Skerdykla 15c
 - Žmogaus išsivystymas 35c
 - Zenyba ir Ž. Gyv. siekis 10c
 - Zemė ir Žmogus 25c
 - Žmogus 15c
 - Zemės Išpažintis 15c
 - Zodynas Angliškos kalbos 50c
 - Laiškai gramatomos 100 už \$1.00
 - Atvirutės, 100 už \$1.00
 - Karės Paveikslas 10c
 - Soc. ir proletaras (paveikslas) 05c
 - Rev. Gimimo momentas (pav.) 10c
- Sajungos išleistos knygos:
1. Politiškas minių streikas 08c
 2. Kudikių vergija laisvoj Am. 05c
 3. Kovotojų Giesmės 15c
 4. Priekus Engels 15c
 5. Moteris ir Politika 15c
 6. Kunigai, bedieviai ir soc.-d. 10c

- 7. Darb. priespauda irjos priež. 10c
 - 8. Valstybė ir Socializmas 10c
 - 9. Ateities Surėdymas 15c
 - 10. Trimitas (dainos) 75c
 - 11. (apdarytas) \$1.00
 - 12. Darbininko Sveikata 10c
 - 13. Sos-dem. Mokslu pamatai 20c
 - 14. Prasikaltimai ir Prasikalt. 10c
 - 15. Penktas Prisakymas 10c
 - 16. Otiec Konstantin 05c
 - 17. Komunistų Manifestas 15c
 - 18. Knypkis (komedija) 10c
 - 19. Kaip Mus Apvagia 15c
- "KOVA"
229 No. 6th St., Philadelphia, Pa.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasekmingas, moksliškas gydymas dykal del vyru ir moteriu. Ar silnka jums plaukai? Ar pražile Jusu plaukai nuo metu? Ar užkresti kokioms nors ne sveikumis ir limpani jie? Ar raudas plaiskotes, nlezas odos galvos? Ar plinki, bet pradedi plikti? Ar kenkia kas is auksciau posakytu liigu, tai stenkites apsaugute Jusu prigemta knygte Jusu prigemta knygte Jusu prigemta knygte

PARAŠIŲTE EUROPOS GER. SINGO SPECIALISTO, KURIOJE RANDAS LAIVIOS ŽI-NIOS: Graisybe plauku—su deklmas plauko ir odos galvos. Priežastis silnikimo plauku ir žilumas —Kaip užliakyti sveikata ir išauginti plaukus.—Ir kaip tai i penklus savitis turėti gražius plaukus.—Zili plaukai.—Barzda.—Ir deka-vones nuo užganedintu kilpitu. Ketvirtioje ite. GYDYMAS DYKAL. Mes galime tik kreuti kiekvile ud gyduoles CALV. A suialko silnikimo plauku prabalina plaiskotes ir augina gražius plaukus Uz 10 centu arba krastos markems prislu-stus vyru su Jusu antrisu. Mes išstūme kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knygrute "Teisybe Apie Plaukus." išplaukote žė-miau atspauzeta kupona ir suakote išdėniti UNION LABORATORY, Box 642, Union, N. Y.

Šiuo i delamas 10 centu del apmo-kejlmo kaštu persiutimo, meldžiū išsiu-usti man tojus Jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knygrute "Teisybe Apie Plaukus." (Pasiuskote sykiu kupona su Jusu antrisu.)

Automatiska Yla

Visiems naudinga Yla už \$1.00, kuri siuva kaip mašina. Galima siuti viską, kas tik papula į rankas: plesskes, čevyrius, čevyrykams guminius padus, maišus iš storiiausiu audimu, karpetus, arkliais gunes ir t. t. Pinigus reikia prisūsti registrourame laiske arba Money Orderiu. M. M. DOVIDAITIS, 501 So. Heald & B Sts. Wilmington, Del.

Advokatas ir Notarius **K. Kraucziunas**
403 Lyon Building SEATTLE, WASH.
Veda provas asabiškai visuose suduose. Pribuna į kitas valstijas ant pakvie-timo, taip gi duoda pata-rimus per laiskus.

Siuomi pranesame, jog jau isėjo is spaudos LSS. 15- leidimas No. 12-as **SOCIALDEMOKRATU MOKSLO PAMATAI** Paraše K. Kautsky. Is vokiečių kalbos vertė F. Kovas. Pusi, 55, prekę 20c Si knygele turinti rasit kiekvieno darbininko žmogaus grūlo, ir kiekviena intencijomis socializmo klasiniam, privalo betinai aktyviai kungę nuiprakt. Ir persikajyt, nes tik tokiu rasta-ku mokab ir pakti darbininkas netikamas išsivadavimo tvarka. Reikaujanti minėtos knygelės prisūskit "Kovos" Adm. 20c, o tuo apmūsite. Agentam nuleidžiama nuosimčiai.

Uštektinai Pinigu Iš-leista Jusu Gerovei.

Vigor Whiskey išleista pagal naują procesą, tai pasek-mės daugelio metų patyrimo, ir tas atsiėjo daug pinigų. Tai yra geriausia degtinė geriantiems. Pabandyk bonką, liksi užganėdintas. Degtinė: 50c, 65c, 75c ir \$1.00 bonka. *Vynas: 35c, 50c, 75c, auštyn iki \$2.00 kvorta. Boxas alaus 85c.

JACOB CARTUN 401-3-5 SOUTH ST., PHILADA.

Keystone Telephone Main 66-11.
Dr. Samuel Gordon's Dispensary's
S. W. Cor. 4th & McKeen Streets, Philadelphia, Pa.
Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas pas ligonį \$1.00. Pa-sekmingai gydau ligonius jau 10-ti metai.
Ofiso valandos: Nuo 8 iki 10 ryto, Nuo 7 iki 9 vakaro.

DR. RICHTERIO Pain-Expeller nūo reumatizmo skausmų, skaudėjimo ir sustingimo sąnariuose ir raumenyse. Tikrasis patsidūoda pakelyje sicia nupiešiam. Atnešk visus pakelius, kurie nebus užpėčėtyti su Anchor Trade Marke. 25 ir 50 centų apūkose ir tūsoog nuo F. Ad. Richterio ir Co., 74-80 Wash-ington St., New York, N. Y.

LIETUVOS SELPIMO FONDO KOMITETAS.
K. Gugis, 1840 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Vice-Presidents 2) S. Monkus, Cor. 12th & Vine St., Philadelphia, Pa.
Sus. Sekretorius 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th St., New York, N. Y.
Sus. Sekr. 2) J. Neviackas, 163 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
Fin. Sekr. T. L. Dundulius, Box 511, Westville, Ill.
Fin. Sekr. 2) J. Stasiulevičius, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
Izdininkas K. Sidlauskas, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Kasos Globėjai: M. Česna, 56 Market St., Brighton, Mass.; J. Gegužis, 28 W. Broadway, So. Boston Mass.; J. J. Gerdauskas, 73 Welles St., New Britain, Conn.; J. J. Jukelis, 510 East 139 St., New York, N. Y.
Visus pinigų reikia išpirkti var-du LITHUANIAN NATIONAL RELIEF FUND ir pasiūsti Finansų Raštininkui T. L. Dunduliu, Box 511, Westville, Ill., kuris yra po \$1,000.00 kaucija, o jis įrašės į kny-gas pasius izdininkui.

KOVOS

ADMINISTRACIJOJ galima tuojaus užsiprenumeruo-ti šius zemiau surašytus lietuvių laikraščius. Juk beveik visi są-jungiečiai, apart "Kovos", skai-to da ir kitus laikraščius, todėl užsisakykit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą, ko norite. Verta užsisakyti šiuos laikraščius:

"RANKPELNIS". Savaitinis. Kaina metams \$2.00. Išėina Skotijoj.
"LAISVĖ". Eina dusek į savai-tę. Kaina metams \$2.00. Iš-ėina Brooklyn, N. Y.
"KELEIVIS". Savaitinis. Kai-na metams \$1.50. Išėina S. Boston, Mass.
"NAUJENOS". Savaitinis. Kai-na metams \$1.50. Išėina Chicago, ILL.
"NAUJENOS". Dienraštis. Kai-na metams \$5.00. Išėina Chicago, Ill.
"DILGĖLĖS". Dvisavaitinis. Kaina metams \$1.00. Išėina Pittsburgh, Pa.
"SAKĖ". Mėnesinis. Kaina me-tams \$1.00. Išėina Worces-ter, Mass.
Taigi ar sau ar savo drau-gams užrašant minėtus laikraš-čius, užsakymus visuomet siųs-kite adresu:
"KOVA"
229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

"KOVOS" AGENTAI:
Pas kuriuos galima užsirašyti "Kovą" ir kitus spaudos dalykus.
J. A. TURAN, 114 N. Main St., Brockton, Mass.
FILIP SURVILLO, 652 Ave. D., Rochester, N. Y.
L. JONEIKIS, 895 W. Coal St., Shenandoah, Pa.
J. W. KASPERAVICIUS, 190 Popular St., Wilkes Barre, Pa.
LEVINSKAS, P. O. Box 255, Girardville, Pa.
K. ABYSHELL, 107 Cardoni Ave., Detroit, Mich.
F. PETRULIS, P. O. Box 16, Lewiston, Me.
J. STANKEVICIUS, 563 East St., New Haven, Conn.
J. DEMENTIS, 329 Leonard St. N. W., Grand Rapids, Mich.
K. BEKIOŠIUS, 55 Limerick St., Gardner, Mass.

DELEI GEROS ŠVIESOS PIRKITE GERIAUSĮ ALIEJU

Norėdami didelės, aiškios ir šviesios šviesos be dumų ar smirdėjimo, dabokite kad par-davėjas duotu jums

Rayo Oil

Reikalaukite tiktai Rayo. Kitokio neprimkite. Rayo aliejus yra baltas kaip vanduo, tyras nuo visų nečystu-mų ir visai nepavojingas. Jūsų lempa neprisivels su-džių ir nesmirdės pripilant lempą su Rayo aliejumi. Visi geriausi štorai Pennsylvanijoj ir Deleware par-duoda Rayo aliejų — žibala. Atminkite vardą—Rayo.

THE ATLANTIC REFINING CO.
Everywhere in Pennsylvania and Delaware

Ką tik išėjo iš spaudos Vieno veiksmo labai juokinga komedija **"KNYPKIS"**

Tą komediją galima atlošti bile kokioj sve-tainėj. Komedija yra kiekvienam suprantama ir mažai iškaščių reikalauja atlošimui. Kaina 10 c.

Reikalaudami adresuokite:
"KOVA"
229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

Keystone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine St. PHILAD., PA.
Přířimimo valandos: Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 8 iki 8 vak.
Galima susikaboti ruelikal ir lenkiskai.

AR ŽINOTE, KAD—
"Kovą" galima imti už organą? "Kovos" Administracijoj galima gauti pavieniais numeriais "Kelei-vis"? "Kovos" knygyne galima gauti visokių knygų.

Iš Philadelphijos.

ČESNUKAS GAVO 20 METŲ KALĖJIMO.

Cesnukas, kuris peršovė savo broli, kaip jau buvome pirmiau rašę, liko nuteistas dvidešimčia metų kalėjimo už peršovimą brolio. Taip mums praneša p. R. D., kuris dabar yra prisikintuoją teisėju kriminaliniame teisme.

TMD. BALIUS.

Praeitą subatą Majestic svetainėje buvo vietinės TMD. kuopos balius. Publikos atsilankė tik apie porą šimtų ypatų; medžiagiškai balius, galima sakyti, nelabai nusisekė. Baliaus rengėjai, duodami "Kovai" daryti plakatus, prašė, kad nedėtų "Kovos" spaustuvės vardo. Jie nenorėjo, kad supyktų ant jų katalikų publika; jie tikėjosi išplatinsią tarp žmonių plakatus, padėdami juos bažnyčios priemenė nedėlioj. Na, ir padėjo tenai apie 500 plakatų. Vienok, nors plakatai buvo ir be "Kovos" ženklo, tačiau liko nutverti iš bažnyčios priemenės ir numesti į išcinamąją vietą. Matykite, kokios paramos galima susilaukti pirmieviškoms ir apšvitos draugijoms iš Philadelphijos parapijų. Vytis.

LSS. II RAJONO DELEGATŲ ATIDAI.

Draugai! Kurie esate išrinkti į LSS. II Rajono konferenciją, kuri atsisbus 24 d. spalio (Oct.), Philadelphijoje, Pa., nepamirškite šio antrašo, kur bus laikoma konferencija — 801 No. 8th St., arba kampas 8 ir Brown gatvių, žiemų-rytų kampas.

Patarimai: Atvažiuok draugai ant 23 ir Chestnut gatvių, paeikit iki Market gat. imkit bile kokį karą; davaziavę iki 9-tos gat. persėskit ir važiuokit iki Brown gatv.

Atvažiuok gi ant Market ir Broad St., galit taip-pat važiuot ar ir pėsti ateit. Geistina būtų, kad draugai delegatai nesivėluotų. Manoma atidaryti konferenciją 10:30 val. iš ryto.

Maloniai užkiečiam draugus kuodaugiausiai atsilankyti.

LSS. 1-mos kp. komisija:
R. Merkis,
P. Stanelis.

PIRMAI KUOPAI.

Draugai!—LSS. 1-mos kp. susirinkimas įvyks 21 d. spalio, vakare, pradžia 8-tą val. Susirinkimas įvyks ketverge todėl, kad pėnyčioj, 22-rą d. spalio, bus sufragisčių paroda, kurioje kuopa nutarė dalyvauti po savą vėliava. Todėl malonėkite butinai pributi į šį susirinkimą, kuriame bus plačiau paaiškinta apie parodą. Susirinkimas bus Rep. Klube, 322 N. 9th St. Bet jeigu delei svarbių priežasčių ir egalitumėte susirinkimam pributi, tai malonėkite butinai dalyvauti parodoje. Reikia visiems susirinkti dar biskį prieš 7 val. ant pietinės pusės Mifflin gatvės, biskį į rytus nuo Broad gatvės. Butų geistina, kad pributumėte ir į susirinkimą, kuriame dalykas paaiškės plačiau. Atsivesti parodon kuo-daugtausiai savo draugų ir pažįstamų. Atsivesti parodon kuo-daugtausiai savo draugų ir pažįstamų. Atsivesti parodon kuo-daugtausiai savo draugų ir pažįstamų. Atsivesti parodon kuo-daugtausiai savo draugų ir pažįstamų.

Draugiškai, J. V. Stilson,
1-mos kp. sek.

NEPASIŠEKĖ PAVOGT JACKEVIČIAUS AUTOMOBILIŲ
Duoņkepiui Jackevičiui norėję pavogti automobilį tris bomai: vienas lietuvis, kitas, airys ir trečias lenkas. Nedėlios rytą apie 3 val. jie buvo įsisėdę automobilyje ir važiuo iš Jackevičiaus daržinės. Pamatė juos gerai lietuviams žinomas policmanas Rogers ir nutvėrė. Visi trys randaši kalėjime.

DELEI LIETUVIŲ BELAISVIŲ.

"Ateities" prisiūsta.)
"Pažvalgos" N1 pažymėta, joga Dr. V. Gaigalaitis pasiryžęs yra gelbėti vargstančius vokiečių užimtose vietose Didžiosios Lietuvos lietuvius, ir jei tik būtų daugiau įjėgų, tai sutvertų panašų komitetą, kokis gyvuoja Didžiojoje Lietuvoje Mažosios Lietuvos lietuviams belaisviams šelpti, t. y. "Lietuvių Globa šelpti mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Prūsų Lietuvos".

Labai mums malonu, kad Dr. V. Gaigalaitis, pasiryžęs yra, taip sakant, geru už gerą atmokėti. Tiesa, nors mes, kiek mūsų silpnos įiegos leidžia, veikėme ir veikiamė, kad tik savo vargstančių brolių belaisvių vargą sumažinūs, bet atsivėlgiant į visiems žinomas aplinkybes, į ypatingumą mūsų Draugijos, o svarbiausia delei stokos lėšų, mes toli negalėjome ir negalime visų savo sumanymų, pasiryžimų išpildyti. Daug kam turėjome atsakyti pašalpos, daug ir dar yra nesušelptų.

Žodžiu, vargo dar daug, oi daug! Daug dar nenušluotyta atos pusės broliams ašarų...

Dabar, kuomet Vilniuje veikti nebegalima, kuomet jau ir visos kitos Draugijos perkėlė toliau savo veikimą, ir mūsų "Globa" persikėlė Petrapylin. Kadangi didžiama valdybos narių priversti buvo likties Vilniuje, tai čia Petrapylje bus papildyta naujais žmonėmis ir valdžiai užtvirtinus, vėla pradėsimė savo veikimą. Žodžiu, "Globa" veiks po senovei, tik Petrapylje ir kiek panaujintu Valdybos sąstatu, na gal, žinoma — jei valdžia leis, su platesnėmis kiek teisėmis.

Panaujinton "Globon" įeis, rodos, kai-kurie mūsų V. Dumos atstovai ir Petratylios inteligentai. Bet apie tai greitu laiku Jums pranešime.

Pirmiausia "L. Globos" užduočia yra dabar tai pasiūsti lietuvių belaisvių atlinkyti, jeiga pagalbą suteikti, savo delegatą. Vaziuoti yra didėi svarbus ir neatidėliotinas reikalas, nes iš kai-kurių vietų lietuvių belaisvių gyvu Dievu šaukias pagalbos.

Kas vaziuos — tuom tarpu nepaaiškėjo, bet tai turės įvykti tuojaus, kai tik valdžia suteiks leidimą gyvuoti "Globai" ir Petrapylje. (Mat lig šiol "Globa" gyvavo tik Vilniuje).

Antrą turime viltį, kad lietuviams belaisviams (visur kalbame tik apie ramiusius gyventojus: moteris, vaikus, senukus, kuriems rusai išdirbo naują terminą: "vojennoplennyje" leis grįžti namon į Mažąją Lietuvą.

Philadelphijos biznieriams ir biznierkoms.

Ar žinote, kad "KOVA" parsitraukė iš Paryžiaus puikių inportuotų KALENDORIŲ, 1915 metams?

Jeigu nežinote, tai ateiškite persitirkinti ir savo kostumeriams suteikite puikų prezentą ant KALĖDŲ.

Atminkite, biznieri, kad tai didžiausias garsintojas jūsų biznio, nes kiekvienas žmogus jį laiko ant sienos per ištisus metus.

KALENDORIAI pritaikinti visiems: bučieriams, saliunyperiams, kriaučiams, barberiams, batlermanams, duoniams, pieņiams, laikrodininkams, daktarams, aptiekoriams, kuniņams, graboriams ir kitiems biznieriams.

Ateikite pažiūrėti:
"KOVA"
229 N. 6-th St.
Philadelphia, Pa.

Tuom reikalau rupinasi ministerijoje gg. mūsų atstovai P. Keinys ir Januškevičius. Vienas įžymus ministerijos narys pažadėjo padaryti, kas galima, ir šiek tiek turime vilties, kad bus leista. Tuomet prisieis tukstančius vargšų išleisti, palydėti iki Švedijos sienos, organizuoti jiems maitinimo punktus Maskvoje, Petrapylje, Suomijoje, apskritai visu pakeliu, pradedant nuo vietos jų buvainės Samaros, Saratovo, Simbirsko, Ufos ir k. gubernijų, Švedijos siena, baigiant. O tas butinai reikės daryti, nes kitaip daugelis iš jų netesės nei pusiaukelės.

Trečia, gal pasiseks kiek, žinoma, vėla kariškajai vyriausybei leidus, pagerint kariškų (kareivių) lietuvių belaisvių padėjimą, kuriais lig šiol mes veik ir neužsiėmėme, nes laikmėtos nuomonės, kad stiprus vyriškis greičiau save apsirupins, negu seneliai, senelės arba mažuliukai vaikučiai, kurie, staigu pasijutę tarpu tokių nepaprastų aplinkybių, tarpu svetimų žmonių, be pagalbos, lyg beplunksniai paukščiai audros išlido išblokšti...

Bet tam, kaip matome, reikia pinigų, pinigų!.. O jų mes iš niekur nesitikime gausių, nes lietuvi, tai ne slavai belaisviai: — iš jų ateityje nesitikima susilaukti "biznio". Toji suma, kuri parodyta mūsų Jums prisiūstoje apyskaitoje, dabar jau pusėtinai sumažėjo, iš Lietuvos ar kur kitur pagalbos, kaip matote, negalima gauti, nes veik visa Lietuva jau vokiečiais užgūžėjusi. Vienintėlė viltis tai Jumyse, Amerikečiai!

Galime užtikrinti, kad nors dabar ir negalite turėti tikrų žinių apie lietuvių belaisvių buvį, bet ateityje tikrai nepasigailėsit, savo centus atidavę sumažinimui skurdo savo vargstančių brolių belaisvių!..

Ir tai, kas padaryta, yra padaryta daugiausia Jūsų dėka. Jūs, Amerikečiai, pinigais. Į Jumis tai labiausia ir taikinami tie belaisvių lietuvių giliausi dėkavonės ir žegnonės žodžiai, kurie mūsų vardu yra prisiūsti.

Be to, rods, netrukus atlinkys Jūs ir mūsų Draugijos delegatas.

Lietuvių Globos šelpti mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Prūsų Lietuvos

Sekretorius
Jonas Zigmās Valaitis.
Petrapylj, rugp. 29 d. 1915.

KOMPLIMENTAI "KOVAI".

Gerb. Administracija:—
Tariu širdingą ačiū už jūsų greitą ir gražų darbą. Jeigu jūs mums taip greitai padarėte, tai ir mes jums pinigų greitai prisiunčiame. Nors programuose buvo porą klaidelių, bet tai mažos (Be klaidų jokia spaustuvė neapsieina. Adm.) ir nepatėmijamos. Visuomet kreipsimės prie jusų su spaudos darbais.
Viso gero, B. A. Simanavičius.

DARBO LAUKAS.

Garbi "Kovos" Administracija:—
Siame laišku prisiunčiu \$4.00 savo dienos uždarbį. Aukauju "Kovai", kaip ginklą, su kuriuom galėš, drašiau kovot su fanatizmu ir kapitalizmu. Linkiu viso labo ateityje ir kad "Kova" gautų kuodaugiausiai draugų, kurie padeda jai skirti kelią prie apšvitos ir laimės, darbininkų klasiui.

Garbi "Kovos" Adm.:—
Aš suprasdamas jusų sunkų darbą, jubilėjus mete ir norėdamas kiek jums palengvinti, arba prisidėti prie jusų darbo, prisiunčiu šią auką. Skiriu jubilėjimam "Kovos" num., taipgi įdedu dar vieną dolerį, už kurį malonėsit užpeneruoti man knygą "Moteris ir Socializmas".
Su socialistiška meile, viso labo velijantis
J. M. Stanelis.

Petras Mingila aukavo "K." fon dan \$1.00.

SCRANTONIEČIŲ ATIDAI.
LSS. 2 kp. susirinkimas atsisbus 24 d. spalio apie 10 val. ryte Knygyno Kambariuose. Malonėkite atsilankyti ant paskirto laiko, nes daug turim reikalų apsvarstyti ir delto prasidės paskirtoj valandoj. — 2 kp. Sekr. K. A. Genys.

DES MOINES, IOWA.
Spalio 24 d. 1915 m. LSS. 160 kp. bus prakalbos. Kalbės vietinės kuopos nariai. Bus monologų, deklamacijų su visokiais pamarginimais. Prakalbos bus Columbia salėje, 409½ E. Locust St., Des Moines, Ia.

Užkiečia visus atsilankyti Komitetas.

REIKALAUJAME gerų, energisčių vyrų visur suvienytose Valstijose. Darbas lengvas ir pelningas, dienoms ar vakarais. Nereik speciališko mokslo, bile darbštus vyras, gali uždirbt ant dienos po \$10.00 ir daugiau. Rašyk tuojaus šiuo adresu: Imperial Credit Co. (Sales Dept.) Box 2526, Philadelphia, Pa.

DIDELE DOVANA

Visas Kuponas ir pakelio prifaskis turi la padėję vertę. Galit buti išmanomai į pildius arba į verlas dovanas. (Šį dovaną bus duodama iki Dec. 31, 1915)

Visas Kuponas ir pakelio prifaskis turi la padėję vertę. Galit buti išmanomai į pildius arba į verlas dovanas. (Šį dovaną bus duodama iki Dec. 31, 1915)

"SAKĖ" Puikus Menesinis Juokų Laikraštis

Tai pirmas toks satyros laikraštis lietuvių kalboje. Talpina daug juokingų karikatūrų.
Kaina tik \$1.00 metams, o juokų, tai už \$10.00 nepirksi.
Adresuok: "SAKĖ"
149 Millbury St., Worcester, Mass.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvų Dienraštį "NAUJIENOS"

Kuris jau oina nuo 5 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujaisias ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abelnai iš viso pasaulio — kasdien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasioje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.

"NAUJIENOS" leidžiamos daugybės darbininkų, žmonių apšvietai ir jų gerovei, o ne pavienio ypotos ir darymui pašalinio biznio.

Prenumeratos kaina:
Chicagoje — per išnešiotojus 12 c. savaitėje. Pačtu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyk šią blanką ir prisiūsk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Šiuomi prisiunčiu \$_____ už "NAUJIENAS" metus ir leidžiu jas siūsti šiuo adresu: _____

K. 10

KOVOTOJU GIESMES

Antra laida. Knygelėj telpa daugybė gražių eilių ir deklamacijų. Kiekvienas vaikas ar mergina privalo tą knygelę turėti. Kaina tik 15 c.

Reikalaukite tuojau.
"KOVA"
229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

Puikus Paveikslai

"Karės lauko paveikslai". Trečia pagerinta laida. Kaina 10c.

"Proletarijatas ir Socializmas". Naujai išleisti paveikslėliai. Kaina 5c.

"Revoliucijos gimimo momentas". Numazinta kaina nuo 25c. iki 10c.

Įdekite į laišką kvoterį, užlipinkite už 4c. stampla ir prisiūskite, o gausite 3 puikius paveikslus. Adrijas:

"KOVA"
229 N. 6th Street., Philadelphia, Pa.

Komunistu Manifestas

Nauja lietuviškoj kalboj išėjus knygelė. Privalo ją turėti kiekvienas sąjungietis, nes tik "Komunistu Manifestas" yra pamatu Socializmo. Kaina tik 15 c.

Adresuokite:
"KOVA"
229 N. 6 St., Philadelphia, Pa.

Ir Vel Nauja knyga STABMELDIS

Puiki apysakaitė išėjo iš spaudos "STABMELDIS". Kaina 10c.

Reikalaukite tos knygelės nes tai puiki apysakaitė. Įdekte į laišką dešimtuką, o gausite knygelę.

"Kova" 229 N. 6th St., Philada. Pa.

Rosenbaum, SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiaje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerlausių linijų laivų. Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodamo geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Nuji išėjo iš spaudos

Aleno Kuršaičiūtės, M.D., sutaisyta knygelė:

Kaip mus Apvagia

Šią knygele patariame perskaityti kiekvienam darbininkui ar darbininkei.

Reikalaukite: Kaina tik 15c.

"Kova"
229 N. 6 St., Philadelphia, Pa.